

MTI

1972 SEP 26
60.008/x

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1972. szeptember 21.

bb. 1. pénteken éjjel érkezik az ősz

i/hz/tm/rj 1e -cz

1972. szeptember 21.

szeptember 22-én közép-európai idő szerint 23 óra 23 perckor beköszönt a csillagászati ősz. ebben a pillanatban a földgömb tulsó felén a delelő nap sugarai éppen merőlegesen érintik az egyenlítőt.

magyarországon ezen a napon a nap reggel 5 óra 30 perckor kel, pontosan keleten, és 17 óra 45 perckor nyugszik, pontosan nyugaton, a nappal és éjszaka időtartama pedig közelítően megegyezik. ettől kezdve egyre tovább tart az éjszakai ötétség, és egyre korábban kell lámpát gyújtani délután. a nappaliok egészen december 21-ig rövidülnek majd, amikor is alig 8 és fél órás nappalt 15 és félórás éjszaka követ.

házáinkban idén már szeptember 1-től, a meteorológiai ősz kezdetétől zömmel hűvös, őszi az időjárás, a mostani forduló csak megerősíti, amit az újra használatba vett esernyők, átmeneti kabátok, és sűrűn használt zsebkendők bizonyítanak - visszavonhatatlanul itt az ősz.

NA

--

- 1 -

bb. 2. szemere bertalan rendelete budapest egyesítéséről 1849-ből - érdekességek a fővárosi szabó ervin könyvtár budapest-gyűjteményében

i/nn/pá/rj zs -cz

1972. szeptember 21.

a fővárosi szabó ervin könyvtár rendkívül gazdag, átfogó gyűjteménnyel rendelkezik budapest történetére, egyesítésére vonatkozóan. mintegy 50 ezer olyan anyagot őriznek, amely fővárosunk történetének egy-egy fejeztét dokumentálja, illetve ezzel kapcsolatos eseményt őriz. a gyűjteményben számontartott könyvek, újságok és más nyomtatványok beszédes tényei alapján készült az egyik legfontosabb budapestre vonatkozó alapmunka, budapest hatkötetes bibliográfiája. pest- buda és óbuda egyesítésének 100. évfordulója tiszteletére a szabó ervin könyvtár munkatársai jelenleg a mű hetedik kötetén dolgoznak, amely a betűrendes mutatót, illetve a tárgymutatót tartalmazza majd, s így jelentősen növeli a könyv használhatóságát.

a budapest anyag egyik leggazdagabb része budapest egyesítésével foglalkozik. érdekesség, hogy már 1849-ben szemere bertalan akkori belügyminiszter aláírásával megjelent egy rendelet buda és pest egyesítéséről, de ezt már nem tudták végrehajtani. szemere bertalan a lánchíd elkészültét figyelembe véve, s a „népszám és terület szerinti helyesb felosztás szempontjából indulván,, döntött úgy, hogy „buda és pest, s illetőleg óbuda hatóságainak egyesítése elrendeltetik, s a testvér két főváros, mint budapest ezennel egyesítettik,,.

budapest történetével az itt őrzött gyűjteményben először a schedel és hartmann-féle világkrónika foglalkozik, amelyet 1493-ban nyomtattak ki nürnbergben. itt bukkanhatunk az első hiteles budai városképre, amelynek pontosságát a későbbi ásatások is igazolták. a xvi. századból olyan újságokat, lapokat őriznek, amelyek arról tudósították a korabeli olvasót, hogyan foglalták el budát. a xviii-xix. században különösen sok kalendárium látott napvilágot, amelyek nemcsak az esztendő várható eseményeit foglalták össze. hanem rövid történelmi áttekintéssel is szolgáltak. az 1837-es esztendőből való carl graf vasquez térképe „buda és pest szabad királyi városainak tájleírása,,. a rendkívül értékes és kevés példányban fennmaradt színes metszetgyűjtemény híven őrizi az akkori királyi palota, a császárfürdő képét, s bemutatja többek között a „szent-gellérthegyet és azon a csillagvizsgáló tornyot,, is. /mti/

..-
- 2 -

NF

bb. 3. esti tagozat a képző- és iparművészeti szakközépiskolában

i/szö/pá/rj zs -cz

1972. szeptember 21.

a művészeti kivitelező munkát végző vállalatok szakember szükségletének biztosítására a budapesti képző- és iparművészeti szakközépiskolában a művelődésügyi miniszter utasítása értelmében az ideai tanévtől kezdve megszervezik a dolgozók esti tagozatát.

a cél az, hogy a munkájuk mellett továbbtanuló dolgozóknak középfokú általános műveltséget, továbbá a képző- és iparművészeti alkotások ipari-kézműves kivitelezéséhez, sokszorosításához szükséges szakmai műveltséget nyújtson. az esti tagozaton szerzett érettségi bizonyítvány azonos értékű a nappali tagozaton szerzett végzettséggel.

az esti tagozaton évenként egy első osztály indítható, feltéve, hogy a jelentkezők száma eléri az osztály indításához a nappali tagozaton előírt létszámot. az esti tagozat első osztályába azt lehet felvenni, aki az általános iskola nyolcadik osztályát sikeresen elvégezte, vagy azzal egyenlő értékű iskolai végzettsége van, továbbá a választott szakmára előírt egészségügyi követelményeknek megfelel és valamelyik érdekelt vállalattal munkaviszonyban áll, ugyanakkor az előírt felvételi vizsgát sikeresen letette.

a jelentkezők felvételéről a tagozatvezető az érdekelt vállalatok igazgatóinak meghallgatásával dönt. az esti tagozat működésére egyébként a dolgozók szakközépiskolái esti- és levelező oktatásáról szóló rendelkezéseket kell értelemszerűen alkalmazni. az utasítás hatályba lépett. /mti/

..-

tbb 6. univerzális uttisztítógép

vid/kz-ju -cz

1972. szeptember 21.

új termék, - univerzális uttisztítógép - sorozatgyártásának előkészítését kezdte meg a szolnoki vasipari vállalat. az új konstrukció prototípusát a budapesti műszaki egyetem közreműködésével még az év elején elkészítették, s bemutatták a budapesti nemzetközi vásáron és a szegedi ipari vásáron is, ahol oklevelet, illetve nagydíjat nyert. az összetett munka elvégzésére alkalmas gép, adapterek segítségével, felszedi az avart, felszippantja a port, sőt a diónagyságú köveket is. takarítás közben kisebb mennyiségű vizet locsol az utra. kisebb módosítással télen vegyszerezésre, sózásra és hómarásra is alkalmassá tehető. az uttisztító robotgép elsősorban a kisvárosok hasznos munkaeszköze lesz. a kis széria gyártását már a közeljövőben, a sorozatgyártást pedig 1974-ben kezdik meg. /mti/

..-

- 3 -

NF

bb 4. ötmillió külföldi látogatott szeptember 1-ig hazánkba

i kg/tm-ju ie -cz

1972. szeptember 21.

elkészült a központi statisztikai hivatal ideigenforgalmi gyorsmérlege, - a januártól augusztus végéig feldolgozott adatok csúcsgazdálkodást jeleznek. határainkon idén szeptember 1-ig 5 millió külföldi lépett az országba, 300.000-rel több, mint az elmúlt év hasonló nyolc hónapjában.

a legtöbb vendég csehszlovákiából érkezett, kétmillió csehszlovák címeres utlevelet kezeltek vámőreink a határátkelőknél. az adatok szerint a baráti lengyelországból augusztusban keresték fel hazánkat a legtöbben, ebben a hónapban 220.000 lengyel töltött hosszabb-rövidebb időt a balaton mellett, vagy budapesten. csaknem százezerrel többen, mint júliusban.

a kapitalista országokból idén megközelítően százezerrel többen utaztak Magyarországra, mint az elmúlt év szeptember végéig. a tőlünk legtávolabb fekvő földrészeről, ausztráliából például két és félezerrel több turista, vagy átutazó fordult meg Magyarországon, mint egy évvel ezelőtt.

az idegenből érkezők mellett idén a külföldi utazáson résztvevő magyarok száma is növekedett. csaknem 200.000-rel több összesen 955.000 magyar turista utazott európa és más földrészek államaiba.

az adatok részleteinek kidolgozása még tart, ezért csak később lehet megállapítani hogyan alakult a turisták és az átutazók száma. /mti/

.-.

bb 7. fiatal munkások újabb csoportja utazik ndk-beli szakmai gyakorlatra

i ol/tné-ju ie -cz

1972. szeptember 21.

csütörtökön újabb csoport, több mint ezer fiatal munkás utazik ki az ndk-ba, ahol szakmai gyakorlatra várják őket a már hagyományos ,, vendéglátó,, iparágak üzemei. mint általában az elmúlt öt év során, most is főként a gépgyártás; és az elektromos ipar fogad sok magyar fiatalot. így a kiutazók közül igen sokan drezdában és annak környékén kapnak munkáját, de számosan utaznak ludwigsfeldébe, az autógyárba és erbisdorfba, hogy az ott az ndk ,, egyesült izzójában,, a narva brand műveknél dolgozzanak. többeket várnak az erősáramu berendezéseket szerelő cottbus-i stáb vállalatnál, csakugy mint a premnitzi vegyipari műveknél, vagy a neuhausi röhrenwerk félvezetőgyárban.

x x x

/ folyt. köv./

M

- 4 -

bb 7. / fiatal munkások ... 1. folyt./-ju

a külföldi szakmai gyakorlatra - mint ismeretes - a magyar népköztársaság és az ndk munkaerő együttműködése nyújt lehetőséget. az első csoportok 1967-ben utaztak ki, s három éves szakmai gyakorlat után a múlt év őszén tértek haza. a magyar ifjúság munkakörülmények, a szociális és munkajogi ellátás szempontjából német kollégáikkal azonos jogokat élveznek, pontosan meghatározott be-tanítási, illetve szakoktatási terv szerint dolgoznak. a gyakorlati idő alatt nemcsak a szakmai ismereteket sajátíthatják, illetve mélyít-hetik el, egyidejűleg megtanulhatják a német nyelvet is. a nyelv elsajátítása - aminek az ndk vállalati - helyenként jelentős nehézségek árán - mindenkor megteremtik a szükséges feltételeket, egyébként is előfeltétele kezdetmentes érintkezésnek és oktatásnak. a fiatalokat az ndk-ban a kezdő nehézségein természetesen tolmácsok segí-tik át. mind az ndk-beli vállalatok, mind pedig a kint tevékeny-kező társadalmi szervek nagy figyelmet fordítanak a szabadidő tar-talmas, kulturált hasznosítására, a magyar fiatalok művelődés- és sportigényeinek kielégítésére. fiataljaink zöme jól megállja a helyét az ndk-ban: munkájuk, magatartásuk egyre keve-sebb kiváncsiságot hagy hátra. általában egy-egy lakótömbben, össz-komfortos lakásokban, a lakószobák számátók függően négyen, il-letve nyolcan laknak. rendes szabadságuk idején évente egy alkal-mal a német vállalat költségein látogatnak haza. de ezenkívül többször is felkereshetik magyarországi hozzátartozóikat, illetve az ndk-ban fogadják családtagjaikat.

a munkaügyi minisztériumban elmondották, hogy eddig több mint 19 ezer magyar állampolgár vállalat munkát az ndk-ban, az idén kiutazó csoportok szervezése során különösen nagy volt az ér-deklődés. ennek alapján várhatóan ez évben mintegy 4 ezren utaznak az ndk-ba, néhány százal többen, mint a korábbi években. előrelé-pést jelent, hogy sikerült a kiküldő szerveket érdekeltté tenni a fiatalok szakmai gyakorlatában, s közvetlen kapcsolatok terem-tődtek a hazai megyei tanácsok és a vállalatok, valamint az ndk üzemei között. így a kiutazató magyar szervek maguk tárgyalhat-nak partnereikkel: milyen irányú szakképesítésben, illetve tovább-képzésben részesüljenek az általuk delegált fiatalok, hogy haza-térvén képzettségüknek leginkább megfelelő munkához jussanak, hogy a kint tanultakat a legnagyobb határfokkal hasznosíthassák. vonat-kozik ez azokra is, akik ugyan nem állnak az adott magyar vállalat alkalmazásában, de ismerve annak munkaerő igényét már a kiutazás-kor tudhatják, hogy hol, s milyen munkát kapnak majd, ha hazatér-nek. és fordítva: a közvetlen kapcsolatok révén a megyei tanácsok, vállalatok időben és rövid úton értesülhetnek az ndk-beli üzemek befogadási lehetőségeiről, arról, hogy milyen szakmai képesítésre, illetve gyakorlatra köthetnek szerződést fiataljainkkal.

elmondották, a már hazatértek 70 százaléka különféle tan-folyamokon is bővíthette az ndk-ban szakmai ismereteit. a külföldi gyakorlat hasznát lemérhették a hazatértek munkája, személyes meg-nyilatkozásai nyomán. felmérések során győződtek meg arról, hogy alig akadt fiatal, akinek ne nyílt volna alkalma a kint tanultak itthoni hasznosítására.

egyébként a napokban érkezett haza az 1969-ben kiutazottak el-ső csoportja, akiket rövidesen újabbak követnek, amikor ugyancsak mintegy ezer fiatal szakmunkás tér haza ndk-beli gyakorlatáról. /mti/

- 5 -

M

bb 5. érdekes bemutatók sora a déryné színház új évadjának ter-
veiben

1 nn/tm-ju zs -cz

1972. szeptember 21.

névadója, déryné halálának századik évfordulóján jubileumi
műsorral keresi fel közönségét az állami déryné színház. a cen-
tenárius jegyében - mint szalai vilmos igazgató elmondta az mti
munkatársának - tűzték műsorra sziglieti ede: liliomfi-ját, amely -
hez gyántás miklós írt előjátékot déryné alakjának megidézésével.
ugyancsak a múltba tekintés vezette a társulatot, amikor műsorára tü-
zi barabás tiber kossuth-díjas író adaptációjában a rab ráby
címmel háromfelvonásos színművét, amely jókai mór régénye és ráby
mátyás emlékiratai nyomán készült. török tamás átdolgozá-
sában kelt új életre a színházban fazekas mihály egykori hősei is.
ludas matyi ezuttal történelmi kalandozásra vállalkozik, s talp-
raesettségét a kereszties háborútól napjainkig, megannyi történel-
mi sorsfordulón bizonyítja. a népi ihletésű játékhoz vass la-
jos írt hangulatos zenét.

a színház terveit között szerepel még a tizenévesek című
amerikai darab is, amely generációs problémákat vet fel, s amely
emlékezetes sikert aratott a győri színházban. végül antal mai
társadalmi drámát írt a színház számára, boldogságkeresők cím-
mel. a magyar klasszikusok közül ezuttal sziglieti ede szökött
katona című színművének bemutatására vállalkoznak. az operett-
programban szerepel innocent ernő átdolgozásában lehár ferenc
vándorlókja. a gyermekeknek szánják rányi györgy pomádé király
címmel gyermek-operáját. különleges szint képvisel az évadban az
az est, amelyen két elektrát láthat a közönség, szofoklész főbb-
ezer éves remekművét, és gyurkó lászló szerelmem elektrá-ját. a
petőfi centenárius tiszteletére játsszák majd petőfi a helység
kalapácsa című elbeszélő költeményének színpadi változatát si-
mon istván adaptációjában. gáspár margit zenés játékon dolgozik,
amely előreláthatólag kilépnek a történelemből címmel kerül a
vidéki közönség elé. premiért tartanak bárány tamás: a szülő is em-
ber című zenés vígjátékából. sikerre számíthat az a z ndk-beli
zenés játék is, amely öregasszony nem vénasszony címmel kerül a
repertoárba.

az állami déryné színház szélesíteni kívánja nemzetközi kaap-
csolatait is. ennek jegyében vendégjátékokra hívták meg a
romániai sepsiszentgyörgyi állami magyar színház művészeit.

/mti/

.-

- 6 -

NF

bb 8. mit ígér a televízió a jövő hétre?

t nn/tm-ju zs -cz

1972. szeptember 21.

szeptember 25-án, hétfőn rendkívüli adásnapon a buda pesti
művészeti hetek nagyszabású programsorozatának első televíziós
műsora kerül képernyőre. kodály székeyfonóját a magyar rádió
és televízió énekkara, a filharmóniai társaság zenekara adja
elő, ferencsik jános vezényletével. a koncert szünetében,, bu-
dapesti művészeti hetek a televízióban,, címmel tájékoztató mű-
sort sugároznak.

szeptember 26-án, kedden a ,, kétszer született,, című szov-
jet dokumentumfilm érdemel figyelmet, amely a világhírű volgográdi
traktorgyár történetét követi nyomon. este a ,, nyitott könyv,,
németh lászló most megjelent ,, kiérletli dramaturgia,, című
drámakötetéből ad szemelvényeket.

szeptember 27-én, szerdán esti műsoridőben kerül sor az
fc basel-u.dózsa bajnokcsapatok európa kupája visszavágó labdarugó-
mérkőzés közvetítésére, ezuttal baselből. szeptember 28-én, csü-
törtökön több műsorban emlékezik meg a televízió a fegyveres
erők napjáról.

szeptember 29-én, pénteken a világszerte ismert kubai nem-
zeti balett ,, carmen,, előadása szerepel programban. az együttes
budapesti vendégjátéka alkalmából készült a televíziós felvétel,
a címszerepet alicia alonso táncolja. ,, az éneklő kövek országa,,
címmel örményországról készítették filmet a magyar televízió mun-
katársai. a színes alkotás érdekes és változatos panorámát ad az
örmény szocialista köztársaság tájairól, embereiről, kulturájá-
ról.

szeptember 30-án, szombaton a budapesti művészeti hetek pro-
dukciójaként mutatják be a ,, zöld erdőben, zöld mezőben,, című
népdal-ballada összeállítást, amelyben dalénekesek, színészek a mű-
faj ritkábban hallgató darabjait adják elő. a műsort ortutay gyula
állította össze és vezeti be. ezen az estén egy sorozat indul ut-
jára, amely magyar elbeszélések tévéváltozatait ismerteti meg a né-
zővel. ezuttal móra ferenc ,, harkabusz, a filofia doktora,, című
elbeszélését kazán istván rendezte. főbb szereplők: greguss zol-
tán, zana józsef, schütz ila, zenthe ferenc. még egy sorozat indul
ezen a napon, a tv zenés színháza tartja megnyitóját karintgy-
devecseri-lendvay- ,, a bűvös szék,, című vígjátékával. a rendező :
vámos lászló.

október 1-én, vasárnap a budapesti művészeti hetek keretében
tamási áron néhány novellájának tévéváltozatát láthatják ,, világló
éjszaka,, címmel. a rendező zsuzs éva. főbb szereplők meszáros
ági, szabó ildikó, szemes mari, rajz jános, siménfalvy sándor,
somogyvári rudolf, piros ildikó, páger antal. /mti/

- 7 -

NF

bb 9. munkaverseny a metró építkezéseinek meggyorsítására -
ülést tartott a xii. kerületi párt végrehajtó bizottság

t gy/gg-ju zs -cz

1972. szeptember 21.

csütörtökön a xii. kerületi párt végrehajtó bizottság - a közelmúltban végzett helyzetfelmérés alapján - megtárgyalta: hogyan alakul, teljesítik ideig feladataikat a helyi vállalatok, elsősorban a metró-építő,

megállapították: a közlekedési építő vállalat ez év első felében már 28 százalékkal túlteljesítette eredeti tervét. a vállalat dolgozó a metró kelet-nyugati vonalának befejezése után jó ütemben láttak hozzá a z észak-déli szakasz építkezéséhez. mint ismeretes, a kelet-nyugati vonal második szakaszának megnyitását az eredeti terv 1973 végére írta elő, de az építők a fővárosi tanács kezdeményezésére vállalták, hogy a második szakasz megépítését ez év végére befejezik. elhatározások megvalósítására a kilenc érintett vállalat - köztük a fővállalkozó közlekedési építő vállalat - szocialista szerződést kötött. a cél, hogy november elsejétől megindulhasson az új metró-szakasz üzempróbája: ez valamennyi vállalatnál összehangolt együttműködést kíván meg. ennek érdekében ez év augusztus 20-án a 17-es építésvezetőség versenyfelhívására a metró építésén dolgozó összes szocialista brigád vállalatot tett a gyorsított ütem sikeres teljesítésére.

a jelenlegi helyzet azt igéri, hogy a mélyállomásokhoz csatlakozó felszíni létesítmények közül csupán néhány nem készül el december 22-ére, a metró ünnepélyes megnyitására. a kossuth lajos tér felszíni csatlakozása teljes egészében megvalósul. nehezebb a helyzet a batthyány téren, ahol a szentendrei hév csatlakozása okozza a legfőbb gondot. maximális erőfeszítéssel elvégzik a hév bevezetését, de a befejező munkák egy része 1973-re áthúzdik. a moszkva téren mindössze a felszíni épülethez csatlakozó eszpresszó kivitelezése húzódik át a jövő esztendőre. az építő vállalat az igéri: a déli pályaudvar aluljáró rendszerében zavartalan lesz az utasáramlás. az utasterek, a le- és feljárók elkészülnek: viszont az üzletek, a jegypénztárak ez év végéig még nem nyerik el végleges formájukat. a további évek feladata az aluljáróval szervesen összefüggő pályaudvari épület elkészítése is: ez a már több évre tervezett beruházása. emiatt a krisztina körút formában 1973-ban is szükség lesz ideiglenes megoldásokra.

a párt végrehajtó bizottság elismeréssel szólt arról, hogy a metró dolgozók további centenáriumi felajánlást tettek a felvonulási területek rendezésére, az építkezési helyszínek rendbehozatalára. /mt1/

..-

- 8 -

bb 10. mintaszerű gyárépítés - a tervezettnél jobb teljesítménnyel dolgoznak az új berendezések az almásfüzitői timföldgyárban

vid/ny -cz

1972. szeptember 21.

ráb erzsébet, az mti munkatársa írja:

nyolc évig tartó munka után ez év elején avatták fel a kétszeresére bővített és korszerűsített almásfüzitői timföldgyárat. az idei év az első, amikor már valamennyi új berendezés teljes kapacitással dolgozik. az iparág és a gyár szakemberei nagy figyelemmel kísérik az új egységek munkáját. az almásfüzitői beruházás ugyanis úttörő munkának számított a magyar timföldiparban, mert több új típusú berendezést itt szereltek fel először. a szakemberek rendkívül elégedettek az új gépsorok teljesítményével. egész évben zavartalanul, egyenletesen dolgozták fel a nyersanyagot, gyártották a timföldet. a berendezések jó része a szerződésben garantáltnál lényegesen jobb hatásokkal működnek. a csaknem másfél milliárd forintos beruházás sikerét bizonyítja az is, hogy már az idén tulszárnyalják az eredeti programot. az elmúlt hónapokban ugyanis olyan szép teljesítményeket értek el, hogy az év végéig előreláthatóan 285.000 tonna timföldet termelnek. a nagyarányú beruházásnak az volt a célja, hogy évi 280.000 tonnára növeljék a termelést, így tehát az idén már 5000 tonnával tulszárnyalják az eredeti tervet. ebben az évben több mint egymilliárd forint termelési értéket ad a gyár a népgazdaságnak, s ezzel a produkttal az egykori almásfüzitői kisüzem felzárkózott a korszerű európai nagyüzemek sorába.

a timföld jelentős részét program szerint exportálják. az almásfüzitői gyár fő pillére a szovjet-magyar timföld és alumíniumipari egyezménynek, a hazai gyárak közül innen szállítják a legtöbb nyersanyagot a szovjetunióba. ebben az évben havonként már 20-25 timfölddel megrakott szerelvényt küldenek a volgográdi kohóba, ahonnan a timföldből készített alumínium teljes mennyiségét visszaszállítják magyarországra. határidőre teljesíti az almásfüzitői gyár csehszlovákia, lengyelország, ausztria és a német demokratikus köztársaság megrendeléseit is. /mt1/

..-

7.50/ny

-9-

42 93

bb 11. felújítják a sághegyi szőlőket

vid/ká/ny -cz

1972. szeptember 21.

a vas megyei tanács vb. celldömölki járási hivatalának és a hazafias népfront járási bizottságának mezőgazdasági szakemberei, valamint a kemenesaljai szőlősgazdák a sághegy szőlőkultúrájának fellendítése érdekében szőlészeti szakkört hoztak létre celldömölkön. hasonló szakkört alakítanak a sághegyi szőlőművelésben érdekelt mesteri és kemeneskápolna községekben is. a szakkörök tagjai kezdeményezői lesznek a sághegyi szőlők felújításának. új, rövid tenyészidejű szőlőfajtákat telepítenek, rendezik a pincéket, présházákat.

a sághegyi szőlők felújítását az is indokolja, hogy e területet pihenő és üdülőhellyé fejlesztik./mt1/

.-

bb 12. timföldgyári kulcsberendezések utaznak indiába - befejezés előtt a korba-1 magyar gyár

t bé/gg/ny ie -cz

1972. szeptember 21.

utolsó szakaszához érkezett az indiai korbában a magyar eljárások, tervek alapján létesülő timföldgyár építése. a kulcsberendezések utnak indultak magyarországról, s vonaton, hajón teszik meg a több ezer kilométert. a szerelést a helyszínen is magyar tervezők, mérnökök irányítják, s a jövő év elején kezdődő nagyüzemi termelést is magyar szakemberek indítják. a timföldgyári kulcsberendezésekkel egyidőben utaznak az országos bányagépgyártó vállalatától azok a hajtóművek, amelyeket szintén a korbai timföldgyár közelében szerelnek fel a drótkötélpályákra. indiában ugyanis a korbai timföldgyár, valamint a phutka-pahari és az amarkantaki bauxitbányák között még nincs kiépített utrendszer. a magyar szakembereket kérték meg a gyors, biztonságos szállítás kidolgozására. az országos bányagépgyártó vállalat és az alumínium tervező intézet közösen vállalkozott erre a munkára, s a 10-15 kilométer hosszúságú drótkötélpálya terveit, legfontosabb berendezéseit is hazánkból szállítják.

a magyar alumínium- és timföldgyártás indiai elismerését jelzi, hogy a korbai timföldgyár építését követően megállapodás született a ratnagiri alumíniummű építésére is. a szerződésben egy évi 100.000 tonna kapacitású timföldgyár szerepel, valamint egy 50.000 tonna alumíniumot előállító kohó. az aluterv a komplexum alaptervezését vállalta. kidolgozzák a teljes technológiát, kiválasztják a berendezéseket, elkészítik az épület alaprajzát és az energia-ellátás terveit. az új indiai létesítmények tervezésénél, építésénél már felhasználják a magyar alumínium- és bauxitkutatás és műszaki fejlesztés legújabb eredményeit. a tervekben hat szabadalom és számos know how szerepel./mt1/

7.55/ny

ke 930

-10-

bb 13. villanyfény a dél-alföldi tanyai iskolákban

vid ká bh -cz

1972. szeptember 21.

a délalföldi iskoláskorú gyermekek számottevő hányadát még ebben az oktatási évben is külterületi, tanyai iskolába iratták be. ezeknek a városiakhoz képest mostoha körülmények között működő iskoláknak a felszámolása - a tanyarendszerrel együtt - meglehetősen hosszú folyamat. ezért a területileg illetékes tanácsi és egyéb szervek arra törekednek, hogy a meglévő tanyai iskolákat a lehetőség szerint korszerűsítsék. fontos feltétele ennek a villamosítás, amelyhez a délmagyarországi áramszolgáltató vállalat dolgozói is hozzájárulnak. az elmúlt években hozzávetőleg 250 tanyai iskolát villamosítottak, s ez a munka most a befejezéshez közeledik. az idén, a tanév kezdetére újabb 20 iskolában gyulladt ki a villanyfény. a tanyai iskolák többsége bács megyében, kisebb hányada csongrádban működik. az idén az év végéig 5 millió forintot költenek a tanyai iskolák villamosítására, több mint 20 trafóállomás, illetve 40 kilométernyi nagy- és kifizültségű vezetékhálózat megépítésére. az összeg egy részét a helyi tanácsok fedezik./mt1/

.-,

bb 14. a dolgozók érdekében - kilenc komárom megyei üzem érdekvédelmi programja

vid ká bh -cz

1972. szeptember 21.

a szakszervezetek komárom megyei tanácsának kezdeményezésére kilenc vállalat, illetve nagyüzem szakszervezeti bizottsága érdekvédelmi tervet készített. az újszerű programban az üzemek termeléséhez és anyagi alapjaihoz igazodva részletesen megszabják, hogy milyen feladatok hárulnak a dolgozók érdekvédelmében a szakszervezeti bizottságokra. az eddiginél jobban ösztönzik például a gyárak vezetőit olyan intézkedések bevezetésére, amelyekkel jelentősen csökken a nehéz fizikai munka. szigorúbban ellenőrzik a munkásvédelmi tervek végrehajtását és azt, hogy megteremtik-e a biztonságosabb, egészségesebb munkafeltételek anyagi alapjait. a komárom megyei fémipari vállalatnál például a szakszervezet sürgetésére kísérletek indulnak a zaj- és a fényártalom csökkentésére, s tökéletesítik a védőfelszereléseket is. a „kristály”, vendéglátó vállalatnál - ahol a dolgozók hetvenöt százaléka nő - a szakszervezet javaslatot tett arra, hogy csökkentsék az asszonyok éjszakai műszakját és milyen módon gépesítsék a konyhai munkát.

/folyt. köv./

- 11 -

ke 1011

bb 14. / a dolgozók... folyt./ bh

a kilenc üzem szakszervezeti bizottságának érdekvédelmi programja részletesen foglalkozik a bérfejlesztéssel. mindenütt figyelemmel kísérik, hogy a népgazdaságilag tervezett 3-3,5 százalékos évi bérfejlesztés hogyan alakul. mind a kilenc üzemben programba vették az alacsony keresetek emelését. fontos tennivalóként szabták meg az üzemekben a túlórák csökkentését, szigorúan fellépnek az indokolatlanul magas túlóráztatások ellen.

fontos szerepet kapott az érdekvédelmi tervben a dolgozók lakásépítésének támogatása. a szakszervezet kezdeményezésére a megyei állami építőipari vállalat a negyedik ötéves tervben 5 millió forint kölcsönrel segíti a házépítőket. a megyei fémipari vállalatnál a jó munka elismeréseként a kölcsön egy részét a dolgozó javára írják. a bábolnai állami gazdaság 250 házépítő dolgozóját segíti kölcsönrel ebben a tervidőszakban.

az érdekvédelmi programban részletesen meghatározzák azt is, hogy a szakszervezeti bizottságok milyen módon segítsék a korszerű üzemszervezést, a gazdaságosabb termelést./mtl/

bb 15. csereakció a háztáji kocaállomány feljavítására

i jf gg ie bh -cz

1972. szeptember 21.

a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium a háztáji és egyéni sertésállományoknál levő sertésállomány feljavítására, a fogyasztói igényeknek jobban megfelelő fajták elterjesztésére koca-csereakció megindítását rendelte el.

az 1972 október elsejével érvénybe lépő új sertésfelvásárlási árak - mint ismeretes - a tisztavérű, pigmentfolt nélküli, nem zsíros és sovány húst adó fehér hussertés tartására ösztönzik a termelőket. a háztáji és egyéni állattartók állománya azonban jelenleg még nem felel meg a célnak, mert sok a keresztezett és zsírosabb húst termelő állat. ezért arra van szükség, hogy ezekben a kisgazdaságokban az ediginél gyorsabb mértékben terjedjen el a fehér hussertés, ezzel ugyanis csökken majd a nagyüzemből és a háztájból kikerülő áru közötti minőségi különbség, aminek végső soron a fogyasztók látják majd hasznát.

a mém közzétette a kocacsere akció feltételeit. annak a kisüzemi termelőnek, aki pigmentmentes fehér fajtájúra akarja kicserélni kocáját, erre vonatkozó igényét az átvétel előtt hat, de legalább három hónappal be kell jelenteni a megyei állatforgalmi és husipari vállalat területileg illetékes felvásárlójának vagy kirendeltségének.

a vállalat a kicserélendő állatra hizott sertés értékesítési szerződést köt, amelyben a termelőnek vállalnia kell, hogy a selejt-állatot legalább 170 kilósra meghízalja és a vállalatnak átadja. /folyt. köv./

- 12 -

8.10 bh

ke 10³⁰

bb 15. /csereakció... folyt./ bh

az állattartónak nyilatkoznia kell arról is, hogy mikor kéri a pigmentmentes fehér kéthónapos vemhes kocát. a nyilatkozattól számított egy hónapon belül a termelővel megkötik a vemhes koca fogadási szerződést a vállalatok, amelyek 3500 forintos áron szállítják a vemhes cserekocát. a vállalat egyebek között kötelezettséget vállal arra, hogy amennyiben az átadott állat nem a termelő hibájából tenyésztésre alkalmatlanná válik, akkor helyette másikat szállít, vagy pedig az állatot az eredeti áron vágásra visszavásárolja. a vállalatok kötelezik magukat arra is, hogy a fehér koca szaporulatából megvásárolják azt a mennyiséget, amely meghaladja a termelő szükségletét; a téli hónapok kivételével a 15-25 kilós malacot a mindenkori állami felvásárlási áron, a süldőket és a hizott sertéseket pedig - a megkötött külön értékesítési szerződés szerint - mindenkori szerződéses áron./mtl/

.-.

bb 16. a holnap háztáji gazdaságai

vid/ká/ny -cz

1972. szeptember 20.

baranya három hagyományos tejtermelő falujában - gerden, nagynyáradon és zókon - korszerű, gépesített háztáji gazdaságokat alakítottak ki, amelyek mintául szolgálnak majd a holnap háztáji gazdaságai számára.

az állattenyésztési felügyelőség munkatársai mindegyik községben kiválasztottak egy-egy kiváló tehéntartó gazdát és a mém műszakfejlesztési alapjából támogatást nyújtottak számukra mintagazdaságuk megteremtéséhez. állami segítséggel valóságos kísérleti gazdaságok jöttek létre: fejőgéppel felszerelt istálló, hideg-meleg vízzel ellátott tejház, villanyal hajtott szecskázó és daráló. sőt a lehetőségekhez képest a takarmányozást és a trágyázást is gépesítették.

a törekvés az, hogy könnyebbé és gazdaságosabbá tegyék a háztáji tejtermelést. különösen vonatkozik ez a fejésre, hiszen a kézi fejés a legnehezebb fizikai munkák közé tartozik, energiaigénye azonos a kézi aratásával. a mezőgazdasági gépkísérleti intézet különböző típusú fejőgépeket állított fel a mintagazdaságokban és ezek közül választják majd ki a hazai viszonyoknak leginkább megfelelő háztáji fejőberendezést.

a szakemberek a három baranyai mintagazdaságban tanulmányozták a gépesített háztáji tehéntartás műszaki és gazdaságossági kérdéseit, s egyúttal lehetőséget nyújtanak arra, hogy a helyben vagy másutt lakó gazdák is megismerkedjenek a korszerű háztáji állattenyésztés módszereivel./mtl/

8.15/ny

-13-

ke 10³⁰

bb 17. megkezdték a barátság 2. kőolajvezeték feltöltését

1 bé/gg/ny ie -cz

1972. szeptember 21.

befejeződtek a barátság 2. kőolajvezeték határátkelő helyén az üzemi próbák. a sikeres szilárdsági és tömörségi vizsgálatokkal egyidőben fényesítik az ország határához érkezett a szovjet kőolaj, és megkezdték az óriástartályok töltését. rövidesen négy, egyenként 20.000 köbméteres tárolót töltenek színültig. ez a 64.000 tonnányi kőolaj biztonsági tartalék lesz majd. a tárolók telítése után megkezdik a vezeték töltését, és a jövő héten már számbokig szállítja az olajat.

a barátság 2. kőolajvezeték építése a 298 kilométeres magyar szakaszon már csaknem teljes egészében befejeződött. a vezetékrendszer egyetlen kritikus pontja a duna keresztezése. a bonyolult medermunkák után tudják csak folyamatossá kapcsolni a vezetékrendszert.

a 700 milliméter átmérőjű csövek a következő évtől már évi 10 millió tonna kőolajat szállíthatnak, két beépített szivattyú segítségével. az első szivattyút már felépítették fényesítik, a másodikat pedig lenínvárosban helyezik majd üzembe./mti/

--

bb 18. budapesti népfrent-küldöttség utazott jugoszláviába

tm/ny s -cz

1972. szeptember 21.

a jugoszláv népfelszabadítási háború harcosai szövetsége újvidéki szervezetének meghívására jugoszláviába utazott a budapesti népfrent-bizottság 20 tagú delegációja.

a delegáció tagjai együtt harcoltak a jugoszláv antifasiszta ellenállókkal a fasiszmus ellen és együtt szenvedtek a magyar és a német fasiszmus börtöneiben./mti/

--

bb 19. telefonokat rongált meg, villamost siklatott ki a vihar

1 ol/mm szb hgy

1972. szeptember 21.

a csütörtök hajnali vihar károkat okozott. egyebek között például sashalmon mintegy 400 telefonállomás ázott be. a budapesti távbeszélő igazgatóság központi ügyeletétől kapott felvilágosítás szerint a hibát várhatóan még ma a délelőtti folyamán elhárítják, s ismét megszólalnak az elnémult telefonok.

/folyt.köv./

9.12/szb

-14-

bb 19. /telefonokat... 1. folyt./-szb

a bkv ügyeletén is volt bőven intézkednivaló. a kora reggeli órákban a város több pontján elöntötte az esővíz a sínpályákat. emiatt a xviii. kerület vöröshadsereg utján az 50-es villamos vonalán 15 perces, pesterzsébeten a 30-31-es villamosok forgalmában körülbelül 30 perces és óbudán, ahol a iii. kerület vörösvári uton kerültek víz alá a vágányok, a 11-es, illetve a 33-as villamosok vonalán volt rövidebb ideig tartó fennakadás. ahol a villamosok nem tudtak közlekedni, ott gyors intézkedéssel autóbuszokat állítottak be.

a xiv. kerület erzsébetkirályné ut és nagy Lajos király ut vonalán egy 67-es villamosszerelvény siklott ki a felázott pályán. emiatt 30 percig állt itt a forgalom. az érintett útvonalon járó villamosokat eltérítették, illetve visszaforgatták, s ugyancsak autóbuszok szállították el az utasokat. /mti/

--

bb 20. megkezdődött a karfiol szezonja

1 ol/mm/ny hgy

1972. szeptember 21.

csütörtöktől olcsóbban adja a karfiolt a zöldért. egyébként ezen a napon mintegy 145 vagon áru érkezett a nagyvásártelepre. egyebek között 6.040 mázsa burgonya / 3.50/, 460 mázsa vöröshagyma / 3.80/, 340 mázsa fejeskáposzta / 1.60/, 150 mázsa kelkáposzta / 2.40/, 320 mázsa karfiol / 5.60/, 46 mázsa zöldbab / 7.60/, 40 mázsa vöröskáposzta / 3.60/. ha már nem is sokáig, de még lehet lecsót főzni: csütörtökön 410 mázsa paradicsomot / 4.80/, 540 mázsa zöldpaprikát / 7.60/ is küldtek a termelők, paradicsompaprikából pedig 160 mázsányi érkezett / 8.40/, uborkából 110 mázsa / 4.40/, sárgarépából 106 mázsa / 2.40/ volt a napi felhozatal.

a gyümölcsválaszték is jelentős mennyiségű friss áruval bővült csütörtökön; 3.280 mázsa alma / 5.80/, 350 mázsa körte / 7.20/, 800 mázsa szőlő / 11.80/ és 800 mázsa szilva / 5/ futott be a nagyvásártelepre. egyébként a burgonya és az alma egyrészt a zöldért készletezi./mti/

--

10.00/ny

-15-

ke 1030

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 8. sz. hírünk: / mit ígér a televízió.../ 5. bek.
7. sorában a szöveg helyesen:

... ,, harkabusz, a filozófia doktora,,

/mti/

-. -

bb 21. elkészült a második vágány a záhonyi fővonalon

vid ká bh hgy

1972. szeptember 21.

elkészült a második vágány a záhonyi fővonalon, s így most már kettős villamosított vágányon közlekedhetnek a vonatok budapest és fényeslitke között. a debreceni vasúti igazgatóság építési határidő előtt 10 nappal készültek el a munkával./mti/

-. -

bb 22. diszdoktor-avató közgyűlés az eötvös Loránd tudományegyetemen

t szö m m bh hgy

1972. szeptember 21.

csütörtökön az eötvös Loránd tudományegyetem bölcsészettudományi karának tanácsstermében ünnepi közgyűlésen avatták a bölcsészettudományok diszdoktorává kustaa gideon vilkuna akadémikust, és lauri pekka hakulinen professzort, finn egyetemi tanárokat. az ünnepélyes aktuson megjelent tudományos és társadalmi életünk számos ismert személyisége, ott volt marti ingman, a finn köztársaság budapesti nagykövete is.

ádám györgy rektor köszöntötte a megjelenteket, majd bejelentette, hogy az eötvös Loránd tudományegyetem bölcsészettudományi kara egyhangulag hozott határozata alapján az egyetem tanácsa úgy foglalt állást, hogy kustaa gideon vilkuna akadémikust, a néprajztudományban elért kimagasló eredményei, továbbá a magyar- finn tudományos és kulturális kapcsolatok megteremtése és továbbfejlesztése érdekében kifejtett munkássága elismerése képpen a bölcsészettudományok tiszteletbeli doktorává avatja.

/folyt. köv./

- 16 -

ke 1130

bb 22. /diszdoktor-avató....

folyt./ bh

rámutatott: vilkuna akadémikus kimagasló tudományos tevékenysége mellett elévülhetetlen érdemeket szerzett a magyar- finn kulturális, tudományos és gazdasági kapcsolatok megindítása és gyümölcsöző továbbfejlődése terén. tudományos tevékenységével a finn-ugorisztikai tudományokban újabb távlatokat nyitott és azt az igényt serkentette, amely végül is az ötvenként megrendezésre kerülő nemzetközi tudományos finnugor kongresszust eredményezte.

ezt követően székely györgy egyetemi tanár, a bölcsészettudományi kar dékánja ismertette a nemzetközi hírű finn tudós életpályáját, tudományos és szakmai tevékenységét, majd a rektor kézfogással tiszteletbeli doktorrá fogadta a kitüntetettet. k.g. vilkuna meleg szavakkal mondott köszönetet a megtisztelő címért.

az egyetem rektora ezután bejelentette, hogy a bölcsészettudományi kar tanácsának ugyancsak egyhangú állásfoglalása alapján lauri pekka hakulinen professzor tiszteletbeli doktorrá avatására is előterjesztést tett, amelyet az egyetem tanácsa hasonlóképpen egyhangú szavazattal elfogadott. sajnos, hakulinen professzor betegsége miatt nem tudott eleget tenni a meghívásnak, ezért távollétében került sor az ünnepélyes aktusra.

székely györgy dékán avatóbeszédében ismertette l.p. hakulinen életpályáját, tudományos és szakmai tevékenységét. kiemelte munkásságának magyar vonatkozásait. rámutatott: számos tanujelét adta, hogy a magyar nép őszinte barátja és nagyrabecsüli a magyar kultúra értékeit. előmozdította a magyar kultúra megismerését szerte a világon, és jelentősen hozzájárult a magyar- finn tudományos kapcsolatok kiterjedéséhez.

távollétében aulis j. joki professzor, a helsinki finnugor tanszék professzora vette át a diszdoktori diplomát./mti/

-. -

bb 24. avató és tanévnyitó tanácsülés a nagykanizsai agronómiai főiskolán

vid ká bh hgy

1972. szeptember 21.

a nagykanizsai volt felsőfoku mezőgazdasági technikumban szeptember 21-től magasabb szinten, főiskolai rangon képezik a leendő mezőgazdasági szakembereket. az eddigi intézet mostantól a keszthelyi agrártudományi egyetem agronómiai főiskolai karaként működik. a pénzügyi és számviteli főiskolával együtt így zala megye már 2 felsőoktatási intézménnyel rendelkezik. a nagykanizsai agronómiai kar üzemmérnöki diplomát ad végzős hallgatóinak s elsősorban a nagyüzemi növénytermesztéshez nevel szakembereket.

/folyt. köv./

- 17 -

10.55 bh

ke 1130

bb 24. /avató és tanévnyitó... folyt./ bh

a főiskola avatását és a tanévnyitót csütörtökön nyilvános tanácsülés keretében tartották meg. az ünnepségen dr. belák sándor, a keszthelyi agrártudományi egyetem rektora mondott avatóbeszédet, majd dr. petrányi istván, a főiskolai kar igazgatója ünnepélyesen megnyitotta az első főiskolai tanévet./mti/

bb 23. napirenden az energiagazdálkodás

t bé/gk szb hgy

1972. szeptember 21.

az energiasztruktúra átalakítása, a huszéves energiagazdálkodási program megvalósítása rendkívüli felkészültséget igényel a műszaki fejlesztőktől és a közgazdászoktól is. csak a gazdasági és a műszaki tevékenység teljes összhangjával érhetjük el azokat a célkitűzéseket, amelyek a korszerű, biztonságos energiagazdálkodást szolgálják. a műszaki és a gazdasági tevékenység összehangolása a témája annak a kétnapos ankétnak, amely csütörtökön kezdődött a technika házában a magyar elektrotechnikai egyesület és az energiagazdálkodási tudományos egyesület közös rendezésében. a téma vezető szakembereinek eszmecserejét szili géza nehézipari miniszterhelyettes nyitotta meg, majd hász istván, a nehézipari minisztérium országos energiagazdálkodási hatóságának vezetője vázolta a 20 éves energiagazdálkodási program eddigi eredményeit, terveit. elmondotta, hogy az első évtized - amely 1970-ben zárult - kiváló eredményeket hozott. a hatvanas évek elején kezdődött az energiaszerkezet megváltoztatása, s az induló évben még 80 százalék, 1970-ben pedig már csupán 53 százalék volt a szilárd energiahordozók felhasználási aránya. ugyanakkor 18 százalékról 42 százalékra emelkedett a szénhidrogének felhasználása. a negyedik és az ötödik ötéves tervben tovább nő a korszerű energiahordozók felhasználása. a tervek szerint 1980-ban már csak 26-27 százalékban használjuk a szenet mint benegiahordozót. ekkora már belép az atomenergia is. a növekvő igényekkel arányosan emelkedik energiaiparunk importszükséglete is, előreláthatólag 1980-ban az összenergia felhasználásunk 58 százalékát importból biztosítjuk, elsősorban a szocialista országokból. /mti/

--

11.02./bh

-18-

ke 1140

bb 25. súlyos közlekedési baleset pécs mellett - 33-an megsérültek

vid ká bh hgy

1972. szeptember 21.

súlyos közúti baleset történt csütörtök reggel 5 óra 50 perckor baranya megyében, a 6-os főközlekedési útvonal 189-es szelvénye közelében. emmert frigyos a 12-es volán alkalmazottja az általa vezetett gc 01-74 rendszámú társasgépkocsival pécsvárad felől pécs irányába hajtott körülbelül 70 km-es sebességgel. haladás közben, a baleset színhelye előtt emmert észlelte, hogy előtte az uttestet köd és füst borítja. ezzel egyidőben sebességét csökkenteni igyekezett. mivel a köd átmenet nélkül megsűrűsödött, csak körülbelül 5-10 méter távolságról vette észre, hogy az uttest menetirány szerinti baloldalán a 12-es volán ikarus 31 típusú autóbusza áll. a rövid távolság miatt megállni már nem tudott, s az előtte álló autó busszal összeütközött. az álló autóbusz előtt még két jármű áll, egyik a 12-es volán ikarus 66-os típusú autóbusza, amely utasokat szállított, valamint a barany a megyei magas- és mélyépítők vállalatuk gépkocsija. az ütközés következtében az álló gépkocsik egymásnak ütdtek, fékezett helyzetben két és fél métert csuszta előre. a baleset következtében 33-an sérültek meg, közülük négyen súlyosan. a pécsi mentőállomás kilenc kocsija szállította a sérülteket a honvédkórházba és az orvostudományi egyetem 11-es sebészeti klinikájára. életveszélyes sérülésről nem adtak hírt. az anyagi kár körülbelül százezer forint.

emmert frigyos gépkocsivezetőt a rendőrség őrizetbe vette, a baleset körülményeit vizsgálják./mti/

--

bb 26. megjelent a pécsi egyetemisták és főiskolások lapja: az universitas

vid ká bh hgy

1972. szeptember 21.

csütörtökön megjelent a pécsi egyetemi-főiskolai ujság - az universitas - első száma. a lap címe pályázat útján született s utal az első magyar egyetemre, az 1366-ban alapított nagyhirű pécsi universitasra. a mecsekaljai városban három egyetem és három főiskola működik, s a diákok száma - a levelező hallgatókkal együtt - meghaladja a haterzet. az universitas a hat felsőoktatási intézmény tanulóinak és oktatóinak közös sajtóorgánuma. tájékoztatja olvasóit az egyetemek és a főiskolák életéről, a közös célokról és gondokról, s képviseli a hallgatók és az oktatók érdekeit. a napilap formátumu, hatoldalal ujság két hetenként jelenik meg./mti/

- 19 -

11.15 bh ke 1140

bb 27. Losonczi pál fogadta szonomin Luvszant

t sl mm ie bh hgy

1972. szeptember 21.

Losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke csütörtök délelőtti hivatalában fogadta szonomin Luvszant, a mongol népköztársaság nagy népi huráljának elsőhelyettesét, aki a magyar-mongol gazdasági és műszaki tudományos együttműködési kormányközi bizottság VI. ülészsaka alkalmából a mongol delegáció vezetőjeként tartózkodik hazánkban.

a fogadáson részt vett kadas István, a külügyminisztérium főosztályvezetője és p. sagdarsuren, a mongol népköztársaság magyarországi nagykövete is. /mti/

elnök

bb 28. jubileumi kiállítás és ünnepség az ötven éves peremartoni ipari robbanóanyaggyárban

vid ká bh hgy

1972. szeptember 21.

a peremartoni ipari robbanóanyaggyár fennállásának 50. évfordulója alkalmából kiállítást és ünnepséget rendeztek csütörtökön a gyártelep művelődési házában. a kiállítás hűen dokumentálja a fél évszázad történetét, a gyár és a lakótelep fejlődését. az 1922-ben alapított üzem, az ipari robbanóanyagtermelésen kívül 1929-ben megkezdte a szuperfoszfát gyártását. 1941-ben ide telepítették a korábban polgárdiban működő hidroszulfid és reditgyártó üzemet, majd a fejlődés újabb állomásaként 1948-ban megkezdtek az alumíniumszulfid gyártását.

a gyár rohamos fejlődése 1957-ben kezdődött, amikor megindult a régi üzemek rekonstrukciója és 1967 végén hozzáadtak az új, korszerű szuperfoszfát gyártó berendezés próbaüzemeléséhez. 1969-ben kezdték meg az összetett műtrágyagyár építését, a termelést kiszolgáló létesítmények zömét az idén adták át a rendeltetésének. ez évben az új üzem már 150 ezer tonna hármashatóanyagot, ugynevezett peretrix komplex műtrágyát ad a mezőgazdaságnak. a gyár folyamatosan megváltoztatta termelési szerkezetét és ezért a jövőben a kifejezőbb peremartoni vegyipari vállalat néven szerepel. /mti/

29. balla Lajos,

szb -cz

1972. szeptember 21.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása a farkasréti temető ravatalozójában szeptember 26-án kedden 11.30 órakor lesz.

az mszmp XIV. kerületi bizottsága a közlekedési szakszervezet elnöksége.

/mti/

-. -

-20-

NA 1500

1500 Hme

bb 30. százmillió forint csongrád megyében javít-szolgáltatásra

vid-ká szb -cz

1972. szeptember 21.

az országos és helyi intézkedések hatására sokat fejlődött az elmúlt években a csongrád megye lakosságának nyújtott szolgáltatások színvonala - állapították meg a szakszervezetek megyei tanácsa csütörtöki szegedi ülésén. ugyanakkor rámutattak arra, hogy a községekben, a városok peremkerületeiben és az új lakótelepeken még hiányosak a szolgáltatások. a negyedik ötéves terv időszakában ezért további erőfeszítések szükségesek. a javító-szolgáltató hálózat fejlesztésére 1975-ig, csupán tanácsai alapokból, százmillió forint fordítanak.

a szakszervezetek megyei szervei javaslatokat tesznek az új szolgáltató egységek létrehozására, a rendelkezésre álló anyagi alapok megfelelő elosztására. /mti/

-. -

bb 31. újfajta nitrogén műtrágya gyártását kezdték meg a borsodi vegyi kombinátban

vid-ká szb -cz

1972. szeptember 21.

a kazincbarcikai borsodi vegyi kombinátban, ahol már négy féle műtrágyát állítanak elő, csütörtökön megkezdtek az új, 28. százalékos nitrogén tartalmú műtrágya gyártását. ez a műtrágyaféleség a növények fejlődését elősegítő más hasznos anyagokat: kalciumot és magnéziumot is tartalmaz, s rendkívül gazdaságosan alkalmazható. /mti/

-. -

bb 32. időjárásjelentés

bh -cz

1972. szeptember 21.

a meteorológiai intézet jelenti csütörtök délben:

többfelé reggeli köd

nyugat- és közép-európában, a szovjetunió európai területének déli részén és a balkán-félszigeten lelassultak a légmozgások, így az időjárást a helyi tényezők irányítják. ezek közül a legjelentősebbek a levegő nagy nedvességtartalma és főként a kárpát-medencében a légkör labilis függőleges hőmérsékleti egyensúlya. a nedves levegő és az éjszakai lehülés együttesen sokfelé okoz hajnali és reggeli ködöt, a labilis hőmérsékleti egyensúly következtében pedig helyi záporok zivatarok alakulnak ki. változékony, szeles, többfelé csapadékos az időjárás szárazföldünk északi felén, ahol gyorsan követik egymást az atlanti-óceánról áramló levegő enyhébb és hűvösebb hullámai. a kárpát-medence térségében a következő 36 órában sem várható határozott légmozgás, ezért folytatódik a reggeli órákban párás, ködös idő, és továbbra is várhatók szóróványos záporok, zivatarok. /folyt. köv./

- 21 -

13.15 bh

bb 32. /időjárásjelentés..... folyt./ bh

hazánkban szerdán változóan felhős volt az ég és szeszélyes területi eloszlásban 7-8 óráig, de sütött a nap. a délnyugati megyék kivételével többfelé alakultak ki záporosók, zivatarok. a lehullott eső mennyisége általában 10 mm alatt maradt, csupán monorról jelentettek 11, galyatetőről 13, budapesten a meteorológiai intézetben mértek 25, a szabadsághegyen 35 mm-t. galyatetőn jégeső is volt. a hőmérséklet napközben általában 17-21, a keleti határvidéken 21-23 fokig emelkedett. csütörtök hajnalra az ország legnagyobb részén 4-9, néhány felhősebb, esős helyen csak 9-12 fokig hűlt le a levegő. ma hajnalban és reggel többfelé volt köd. délelőtt változóan felhős volt az ég, győr és miskolc térségéből zivatart, kékestetőről záport jelentettek. 11 órára 13-19 fokig melegedett fel a levegő.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 15,2 fok volt, százalékos átlagnál 0,8 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 16 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 768 mm, gyengén emelkedik.

várható időjárás péntek estig:

változóan felhős idő szórványos záporokkal, zivatarokkal. erős hajnali és reggeli páráság, többfelé köd. gyenge, a nappali órákban kissé megélénkülő változó irányú szél. az éjszakai megfelelő hőmérséklet. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 6-11 között. legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 17-22 fok között.

távolabbi kilátások kedd reggelig:

csendes, a reggeli órákban ködös idő, legfeljebb szórványos záporokkal, legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 6-12 fok között. legmagasabb nappali hőmérséklet 18-23 fok között. jelentős mennyiségű eső /legalább 5 mm/ az ország területének 20 százalékán várható.

a duna vízállása budapestnél 157 centiméter.
/mti/

..-

bb 33. megnyílt az otthon,73 lakberendezési kiállítás
t kf gg ie bh -cz 1972. szeptember 21.

a belkereskedelmi minisztérium a könnyűipari minisztériummal és az iparművészeti tanáccsal közösen az idén nemzetközi jellegű lakberendezési kiállítást rendezett a budapesti nemzetközi vásár területén. a kiállítás csütörtöki sajtótájékoztatóján a hungexpo székházában borsos lászló belkereskedelmi miniszterhelyettes elmondotta, hogy a nagyszabású kiállításon 75 hazai és külföldi vállalat a tavalyinál négyszer nagyobb, csaknem 10 000 négyzetméternyi területen, 12 pavilonban mutatja be a modern lakáskultúra korszerű termékeit. miután a kbutoripar az idei bnv-n nem vett részt, sok újdonságot láthatnak majd az érdeklődők a kiállításon, annál is inkább, mert itt azt is bemutatják, hogy milyen butorcsaládokat gyártanak az öt éves terv hátralévő időszakában.
/folyt. köv./

- 22 -

bb 33. /megnyílt... folyt./ bh

a kiállításon a magyar ipar mintegy nyolcvanféle szoba-berendezést, 22 konyhaberendezést, valamint hat nyaralóház komplett berendezését állítja ki. a butorok között sok olyan van, amelyik a vásárlók kívánságára egyedileg is megvehető, megszüntetik a komplett szoba „kötelező” vásárlását. a kiállításon bemutatják a belkereskedelmi és a könnyűipari minisztérium, valamint a butortervező pályázatára érkezett, s a házigyári lakások berendezésére alkalmas butorterveket is. tizenhét pályázó öt kategóriában vett részt különböző típusú lakások teljes berendezési tervével, kisbutorokkal, ülő- és fekvő-butorokkal.

több mint ezer négyzetméteren mutatja be termékeit a szövetkezeti butoripar, amely nagy választékot kínál kis szériákban gyártott termékeiből. kiállítják az exportra szánt kollekciókat is.

külön megjelölve állították ki az otthon,73-on a kiváló áruk fóruma őszi pályázatának dnyertes termékeit. a fórum pályázatára tíz vállalat 39 termékét nevezte be, közülük 33-at fogadott el a faimei, az esztétikai zsűri pedig 22 terméknek engedélyezte a fórum kitüntető háromszögletű jelének használatát.

külön pavilonban kapott helyet a lakástextil,73 kiállítás, amelyen a butorszövetek, a szőnyegek, a műszőrmék teljes választéka látható. kiegészítő elemként mutatják be, részben a butorok között, részben külön a lakás díszítő elemeit, a világító, a fűtő - a hűtő berendezéseket, az edényeket, és dísz tárgyakat, a kényelmes lakás kiegészítő tartozékait.

a kiállítás külföldi - csehszlovák, jugoszláv és lengyel - részvevői a hazai butorválaszték kiegészítésére rendelt és szánt termékeket mutatják be.

az otthon-73 lakberendezési kiállítás csütörtökön délután szurdi istván belkereskedelmi miniszter ~~nyitotta meg~~ nyitotta meg a kiállítás szeptember 22-től október 2-ig naponta 10-19 óra között tekinthető meg./mti/

..-

bb 34. keresik a szajoli baleset tanuit

i ol fk bh -cz

1972. szeptember 21.

szeptember 11-én 18 óra 45 perckor a szajol község mellett vezető 4-es számú főútvonalon az id 48-27 forgalmi rendszámú személygépkocsi elütött egy, az uttesten áthaladó gyalogost, aki a helyszínen meghalt. a balesetet követően a helyszínre érkezett egy világos színű wartburg személygépkocsi, amelynek utasai a járműből kiszállva megsemmisítették a baleset helyszínét. a szolnok megyei rendőrkapitányság közlekedésrendészeti osztálya kéri, hogy az utóbbi személygépkocsi vezetője és utasa tanukihallgatás végett jelentkezék szolnokon a beloiannisz utca 59. szám alatt, vagy a 141-31-es telefonszámon./mti/

..-
- 23 -

13.30 ?x

NA-7502

bb 35. halálos végű üzemi balesetek

i ol gk bh -cz

1972. szeptember 21.

dunaujvárosban a papíripari vállalat építkezésénél a 26-os számú építőipari vállalat árokásó gépe beleakadt a szennyvizelvezető csatornába. szalai istván 47 éves és ozmán ferenc 42 éves bölcskei kubikosok, a vállalat dolgozói engedély nélkül lementek az árokba, hogy ellenőrizzék: nem sérült-e meg a szennyvizcsatorna. eközben a talaj beomlott, maga alá temette a két dolgozót, akik a helyszínen meghaltak. a felelősség megállapítására vizsgálat indult.

hasonlóan megkezdődött a vizsgálat a felelősség megállapítására annak a balesetnek az ügyében, amely kazincbarcán történt. itt a berentei központi fémosztályozón egy vasúti kocsí billenőajtaja a szén nyomására kinyitott és egy oszlophoz nyomta a 50 éves deák sándor sajószentpéteri segéd munkást. a szerencétlen ember a helyszínen meghalt.

a debreceni vasútállomáson egy tolató szerelvény lépcsőjére ugrott fel tömör imre 25 éves vámospércsi máv -dolgozó, visszaesett és a kerekek alá került. olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. /mti/

bb 36. halálos közlekedési balesetek

i ol/gk szb -cz

1972. szeptember 21.

ismét számos áldozatot követelt a közlekedési szabályok megsértése. budapesten a vii. kerület rákóczi ut és akácfa utca torkolatánál szabálytalanul ment át az uttesten kocsis lajos 59 éves zalaegerszegi segéd munkás, s egy személygépkocsi elütötte. a szerencsétlen ember a helyszínen belehalt sérüléseibe.

a 68 éves válóczi károly budapesti segéd munkás ittas állapotban a sinek közé feküdt a xii. kerület szilágyi erzsébet fasor és mese utca kereszteződésénél. a kivilágítatlan, zárt pályatészen egy 58-as, majd egy 59-es villamos keresztül haladt rajta. a helyszínen meghalt. ugyancsak ittas állapotban volt kastal miklós 31 éves berettyószentmiklósi mozdonyfűtő, román állampolgár, amikor a vas megyei győrvár községben féktávolságon belül egy motorkerékpár elé lépett, amely elütötte. a gyalogos a baleset következtében olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. sorstársuk, nagy istván 66 éves kondoros nyugdíjas békéscsaba és kondoros között kerékpártját hajtotta ittas állapotban, egy előző tehergépkocsi hátsó kereke alá esett. a kerékpárost súlyos sérülésekkel szállították kórházba, ahol sérüléseibe belehalt.

/folyt.köv./

-24-

NA 1520

IG 10 - flne

bb 36. /halálos.... 1. folyt./-szb

a megengedettnél nagyobb sebességgel hajtotta járművét leninvárosban jakab imre 42 éves sajórsi postafiókvezető. motorkerékpárja gyorsajtás közben megcsúszott, s az előtte haladó lovas kocsinak ütközött. a baleset következtében a motorkerékpár vezetője a helyszínen meghalt, utasát, jakab imréné 37 éves tanítónőt súlyos állapotban szállították kórházba. tolna megyében, kéty község belterületén balázs istván 36 éves szekszárdi gépkocsivezető autóbusszal haladt a megengedettnél nagyobb sebességgel. eközben felhajtott a gyalogjárdára, ahol két gyalogost elütött. a két testvér közül gere ilona 16 éves kétyi tanuló a helyszínen meghalt, hugát, a 14 éves juliannát - aki szintén diák - súlyos sérüléssel szállították kórházba. az autóbussz vezetőjét előzetes letartóztatásba helyezték, s eljárás indult ellene.

komárom és ács község között az m 1-es uton nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette gépkocsiját csizmadia szilveszter 38 éves jugoszláv állampolgár. járművével a vizes uton megcsúszott és az utkorlátnak ütközött. a baleset következtében csizmadia katalin 31 éves háztartásbeli, jugoszláv állampolgár, a személygépkocsi utasa a helyszínen meghalt. a személygépkocsi vezetője ellen eljárás indult.

borsodnádasd belterületén polacsek istván 42 éves arlói géplakatos az ut szélén állt s az előtte elhaladó teherautó hátsó kereke alá esett, amely elgázolta. olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. /mti/

bb 37. franciaországi vendégszereplésre indult a berhidai néptánc együttes

vid-ká szb -cz

1972. szeptember 21.

csütörtökön franciaországi vendégszereplésre indult a berhidai néptánc együttes. a tavaly veszprém megyében vendégszerepelt mantes-la jolie város táncegyüttesének meghívására 14 napot töltenek franciaországban. a program szerint a 27 tagú együttes a magyar folklórból és néptánc kincséből válogatott összeállítást mutat be a párizs környéki települések közönségének. /mti/

bb 38. aranyérmes „lukrécia,,

i ol/pá szb -cz

1972. szeptember 21.

a „lukrécia,, nevű női ruhaanyagot - a magyar selyemipari vállalat és a pamutnyomóipari vállalat közös termékét, amelyet a hungarotex külkereskedelmi vállalat állított ki, aranyérmesekkel tüntették ki az idei őszi lipcsei nemzetközi vásáron.

/folyt.köv./
13.55/szb

-25-

NA 1520

IG 10 - flne

bb 38. /aranyérmes... 1. folyt./-szb

a megtisztelő kitüntetést csütörtökön a hungarotex szép utcai székházában dr. oblah györgy, a külkereskedelmi vállalat vezérigazgatója adta át dr. tatár józsefnek, a pamutnyomóipari vállalat vezérigazgatójának. /mti/

--

bb 39. országos darabáruszállítási konferencia szegeden

vid fm bh b -cz 1972. szeptember 21.

a közlekedéstudományi egyesület szegeden rendezte meg a ii. országos darabárufuvarozási konferenciát. a csütörtökön megkezdődött kétnapos tanácskozásra a fuvarozó és szállítató vállalatok mintegy 270 szakembere érkezett. az első napon a közlekedés- és postaügyi minisztérium, a belkereskedelmi minisztérium, a volán tröszt és több más országos szerv vezető szakemberei tartottak előadást a darabárú - vagyis az 5.000 kilogrammnál kisebb szállítmányok - továbbításának problémáiról, feladatairól.

elsősorban a múlt év eleje óta elért eredményeket értékelték, amióta zömében a volán tröszt vette át a vasuttól is a darabáruszállítások feladatát. azóta a korábbi több mint ezer vasutállomás helyett mindössze 157 helyen foglalkoznak árugyűjtéssel, kezeléssel, raktározással, de ezt a feladatot is a volán látja el. gazdaságossági okokból 100 kilométernél rövidebb távolságra csak gépkocsikkal szállítanak. az átszervezés egyik fontos eredménye, hogy az elmúlt egy év alatt 145.000 vasuti kocsi szabadult fel más, hosszutávú, s nagy-tömegű áruszállításra.

a konferencia előadói hangoztatták, hogy az új darabárú-továbbítási rendszer a közlekedéspolitikai koncepció fontos része. további fontos feladat, hogy bővítsék a rakodólapos, konténeres árutovábbítás módszerét. ehhez jelenleg 5 000 kis konténer és több mint 10 000 rakodólap áll rendelkezésre. a volán tervezi az elmúlt másfél év alatt csaknem kétszáz darab-bal bővült tehergépkocsi-parkjának továbbfejlesztését, s új, speciális gépkocsik beszerzését. megállapították, hogy a darabáruszállítás jó megszervezése az árutovábbítás egyik legbonyolultabb része, mindemellett a lebonyolítására hazánkban kialakított rendszer a világ legjobb ilyen rendszerei közé számít. további tökéletesítésébe most bekapcsolták a volán elektronikus számítógép parkját, és számos tudományos kutató intézetet is. /mti/

--

- 26 -

NA 130

1010

Flare

bb 40. készül az r-10 kik számítógép - ötszörösére növekszik a számítógép-gyártás - befejeződött a nemzetközi számítástechnikai konferencia székesfehérváron

vid-ká szb -cz

1972. szeptember 21.

a hazai számítógépgyártás fellegvárában, székesfehérváron szovjet, ndk-beli és francia szakemberek előadásával csütörtökön befejeződött a nemzetközi számítástechnikai konferencia. a második napon a folyamatszabályozás témakörében szerzett tapasztalatokról számoltak be a kutatók, délután pedig a tanácskozás résztvevői megtekintették a videoton számítástechnikai gyárat.

x x x

zsiday csaba, az mti hirmagyarzója írja: a székesfehérvári számítástechnikai konferencián a legismertebb külföldi cégek és számítástechnikai központok: a drezdai robotron, a szovjet tudományos akadémia számítóközpontja, az amerikai control data corporation, az angol international computer limited és a párizsban működő thomson houston-hotchkiss brandt vezető szakemberei ismertették távadatfeldolgozó és folyamatszabályozó eljárásikat, rendszereiket. a konferencia előadásai a kis számítógépek gyakorlati alkalmazása köré kapcsolódott; mint ismeretes a videoton révén kisteljesítményű számítógépeket hazánkban is gyártanak. a tanácskozáson a videoton gyár és budapesti fejlesztési intézete, a központi fizikai kutatóintézet, a számítástechnikai kutatóintézet és a távközlési kutatóintézet kibernetikusai a magyar gyártmányú kis számítógépek szerepéről, illetve a hazai távadatfeldolgozás, adatátviteli hálózat megteremtésének lehetőségeiről számoltak be. a szakemberek működés közben láthatták a konferencia színhelyén felállított 1010/bm videoton kis számítógép és az országos tervehivatal budapesten működő icl gyártmányú nagy számítógépe közötti kommunikációt.

a kis számítógépeket gyártó videoton elkészítette a távadatfeldolgozáshoz szükséges egységes „számítógép-nyelvet”, az ugynevezett satelit-vezérlőprogramot. ennek segítségével icl illetve cii típusú nagy számítógépekhez kapcsolhatják a magyar gyártmányú kis számítógépeket. a videoton gyár jelenleg 400 millió forint értékben, mintegy 45 alapegységet, konfigurációt gyárt évente az 1010/b és az 1010/bm jelű kis számítógépekből. az új ágazat termelési értéke öt éven belül meghaladja majd 2 milliárd forintot.

a konferencián bejelentették, hogy a számítástechnikai kutatóintézet az év végére elkészíti a francia licenc alapján konstruált kis számítógép-család új tagját, az r-10 jelű komputert. a gép az egységesített számítástechnikai rendszerben a „diszpécser”, vagyis a folyamatvezérlés szerepét tölti majd be. 1973 végétől szintén a videoton gyártja majd - kgst kooperációban.

a tanácskozáson elmondták, hogy a távközlési kutatóintézetben tervezés és kísérlet alatt áll a számítógépek típusától független, adatátviteli hálózat. a postai telefonvonalakra épülő magyar számítástechnikai rendszerben az egyedi feladatmegoldás és az információ-csere vezérlését magyar gyártmányú kis számítógépek végzik majd. előnye a rendszernek, hogy a hálózatba nagy számítógéppel nem rendelkező, csak konzollal kapcsolódó előfizetők is beköthetők. /mti/

--

14. 35/szb

-27-

NA 130

bb 42.

felhasználható: a minisztertanácsi kommuniké után!

az eddiginél nagyobb lehetőséget kapnak működésükhöz a mezőgazdasági szakcsoportok

i jf/gk szb 1e

1972. szeptember 21.

Jászonyi Ferenc, az mti hirmagyarozója írja:

a fogyasztási szövetkezetek keretében működő mezőgazdasági szakcsoportok a szövetkezés legegyszerűbb formái. az országban 1884 mezőgazdasági szakcsoport működik és tagjaik száma megközelíti a 92 ezret. az elmúlt évben árutermelésük értéke 700 millió forint volt; különösen a méhészt, a liba- és a nyultenyésztő szakcsoportok működnek eredményesen. a szőlő- és gyümölcstermelő, valamint a kertész szakcsoportok hasznosan járulnak hozzá a családok zöldség- és gyümölcscellátásához, s ezzel tehermentesítik a központi kereskedelmi árualapot. gazdasági jelentőségük mellett a szakcsoportok társadalmi szerepe is fontos, hiszen népszerűsítik a szövetkezeti gondolatot és segítik a dolgozók aktív pihenését.

a mezőgazdasági szakcsoportok új jogi szabályozása a szövetkezetekről szóló 1971. évi III. törvény hatályba lépése miatt vált szükségessé, ez ugyanis olyan új vonásokat juttat érvényre a szövetkezetek életében, amelyeket a szakcsoportokkal kapcsolatos jogalkotásnak is követnie kellett. az új szabályozás szerint a szakcsoport továbbra sem önálló, tevékenységét a szövetkezet önálló egységként folytatja. nincs változás abból a szempontból sem, hogy a szakcsoportok a jövőben is főképpen a fogyasztási szövetkezetek keretében tevékenykednek; az új szabályozás azonban lehetővé teszi, hogy - a közgyűlés hozzájárulásával - a mezőgazdasági termelőszövetkezetek, illetve a szakcsoportok keretében is működhesenek. ilyen módon a szakcsoportok fejleszthetik tevékenységüket.

a szakcsoportot önkormányzattal rendelkezik; legfőbb szerve a tagok értekezlete, a csoportot az intéző bizottság vezeti, az ellenőrzési teendőket pedig a felügyelő bizottság látja el. miután a szakcsoport nem számít jogi személynek, számára a szövetkezet közzerez jogokat és vállal kötelezettségeket, ezért a szövetkezet köteles a szakcsoportot segíteni és tevékenységét folyamatosan ellenőrizni. amennyiben a szakcsoport törvénysértő vagy a szövetkezet által átengedett vagyon sérelmével járó tevékenységet folytat, a működéshez adott hozzájárulást a szövetkezet visszavonhatja. a rendelkezés szerint a szakcsoportot a szövetkezethez hasonlóan megilleti az egyesülés, szétválás, kiválás és megszűnés joga. a szükséges feltételek megteremtése esetén a szakcsoport önálló szövetkezetté alakulhat, úgy, hogy kiválik a szövetkezetből.

a szakcsoport kizárólag az élelmiszergazdaság körében folytathat termelő, beszerző és értékesítő tevékenységet, ipari tevékenységet általában nem folytathat. /mt1/

-28-

14.40/szb

14.40

16.45 Flóré

bb 41. felhasználható a minisztertanács üléséről adott kommuniké után

napirenden a közlekedési morál javítása - sebességcsökkentés, forgalomkorlátozás - intézkedések a forgalombiztonság növelésére

i kf/gg/ny -cz

1972. szeptember 21.

Kovács Ferenc, az mti hirmagyarozója írja:

a közúti közlekedés biztonságával érdemben 1964-ben foglalkozott utoljára a kormány. akkori határozatainak végrehajtására különféle intézkedések történtek. egyebek között megszigorították a gépjárművezetői vizsgát, jogszabály született a közlekedési szabályokat megszegő járművezetők engedélyének szélesebb körű bevonására, bevezették a gépjárművek három évenkénti kötelező felülvizsgálatát stb. - de mint a statisztika adatai is jelzik, mindezek nem voltak elegendőek a balesetek növekedésének megállítására. a közúti közlekedés erőteljesebben fejlődik, mint az ipari területek, és más közlekedési ágazatok. a motorizáció előretörése természetes, hiszen a népgazdaság egészének fejlődéséhez szükség van a korszerű, gyors szállításra. a járműállomány 1960-ban 341.000 volt, ma már meghaladja az egymilliót, ezen kívül többszáz ezer külföldi gépkocsi közlekedik évenként hazánkban. a föllendülő gépjárműforgalom mellett még mindig sok lovas-kocsi, kerékpár, valamint traktor közlekedik, s ezek forgalmgátló jelenléte nagyonis érződik az utakon.

a gépjármű állomány gyarapodásától azonban elmaradt a lakosság nevelése, felkészítése a nagyobb forgalomra, ami miatt a balesetek okozta halálesetek, személyi sérülések az elviselhető mérték felett alakultak. hazánk a balesetek gyakorisága, a halálesetek és a súlyos személyi sérülések száma, vagyis a közúti közlekedés biztonsága tekintetében európai összehasonlításban az egyik legrosszabb helyen áll. az elmúlt évben 1934 személy halt meg, 30.289 sérült meg közlekedési baleset következtében. annak ellenére, hogy a balesetek száma az előző évhez képest 1.2 százalékkal csökkent, a halálos kimenetelű esetek száma országos átlagban 13 százalékkal nőtt. a helyzet a fővárosban még kedvezőtlenebb.

a kormány elé terjesztett jelentés foglalkozott a balesetek okaival. megállapítása egyebek között, hogy a balesetek fele gyorshajtásból, az áthaladási elsőbbség és az előzés szabályainak durva megsértéséből adódott. a balesetek kétharmadért a gépkocsivezetők hibáztathatók; tavaly 6700 gyalogost gázoltak el, 1034-et kijelelt gyalogátkelő helyeken. emögött agresszivitás, antiszociális magatartás rejlik, bizonyítva, hogy baj van a közlekedési fegyellemmel, a közlekedési morállal. nem tűrhető, hogy a szocialista erkölcs általánosan elfogadott normái a közúti közlekedésben érvényüket veszítsék, s helyettük felelőtlen, közömbös, vagy éppen erőszakos magatartás terjedjen el.

/folyt köv/
14.40/ny

-29-

14.40

16.20 Flóré

bb 41. / felhasználható...napirenden.....1.folyt/ny

foglalkozott az előterjesztés az ittasság és a balesetek összefüggésével is. a vezetés előtt, vagy közben elfogyasztott alkohol már eddig is sok ember életébe került. az utóbbi években az összes személyi sérüléssel járó baleset 16-17 százaléknál szerepelt előidézőként az alkoholos állapot. különösen sok a baleset az ittas motorosok nyomában. az ittasan okozott közúti balesetek rendszerint súlyosak, és gyakran járnak együtt a segítségnyújtás elmulasztásával is.

a közlekedés biztonságának mai helyzete, tendenciái tették szükségessé, hogy a kormány ismételten napirendre tűzze a kérdést, s állami intézkedésekkel érvényesítse a közúti közlekedésben résztvevők biztonságát. ehhez azonban csak a bm és a kpm hatásköre, lehetősége nem elegendő. valamennyi állami és társadalmi szervnek fokozottan törődnie kell a közlekedés biztonságával.

a járművek számának emelkedése, a forgalom növekedése általában kedvezőtlenül hat a baleseti helyzetre. külföldi példák - s a hazai gyakorlat is - azt bizonyítják, hogy a közlekedés ember tudatformálásával, nevelésével és ellenőrzésével, a közlekedés feltételeinek javításával ez a hatás ellensúlyozható. az ellenőrzés hatékonyságát bizonyítja a fővárosban ez év tavaszán a rendőri és a társadalmi szervek összefogásával megtartott fokozott ellenőrzés, amelynek eredménye az első félév egész baleseti helyzetére kedvezően hatott. mint a kormány határozata hangsúlyozta: érdemi változást kell elérni a lakosság nevelésében, tudatformálásában, a közlekedő ember általános magatartásában. a balesetek megelőzéséhez, a helyes közlekedésre neveléshez, a közlekedés biztonságának fejlesztéséhez valamennyi érdekelt szerv összehangolt tevékenységére van szükség.

országosan látható jelei vannak a közlekedés tárgyi feltételeinek javítására hozott intézkedéseknek, miután azonban ezek hatásak csak hosszabb idő múlva jelentkeznek, a megnövekedett baleseti veszélyeket széleskörű felvilágosító munkával, hatékony, kiterjedt ellenőrzésekkel, a közlekedési fegyelem kikényszerítésével kell ellensúlyozni.

gondoskodni kell a közlekedés biztonságával kapcsolatos állami feladatok végrehajtásához a megfelelő feltételekről. a

kormány döntése szerint a közúti balesetelhárítási tanács elnöke emellett a belügyminiszter lesz. a forgalomszabályozással kapcsolatos operatív feladatok végrehajtásához bővítik a helyi tanácsok feladatkörét, amelynek ellátásához belső átcsoportosítással teremtik meg a személyi feltételeket.

/folyt köv/
14.50/ny

-30-

NA 1550

16 15 Hné

Hné

bb 41. / felhasználható.....2.folyt napirenden....

a közúti balesetek nagy többsége lakott területen, 30 százaléka budapesten fordul elő. ennek okát egyebek között a közlekedési feltételek viszonylagos elmaradottságával és a gépkocsik sebességével hozzák összefüggésbe a szakemberek. a kormány határozata előírja, hogy mind a lakott területeken, mind azokon kívül a követelményeknek és feltételeknek megfelelően kell szabályozni a gépjárművek sebességét. döntöttek a biztonsági övek használatának rendszeresítéséről, valamint a közhasznú járműveken / autóbusz, tehergépkocsi, taxi, nehézjármű / sebességmérő műszer kötelező alkalmazásáról. mindezeket az előkészítés alatt álló, s a jövőre megjelenő új közúti közlekedési szabályzat, a kresz is tartalmazni fogja. a minisztertanács a lassu, a forgalmat akadályozó járművekkel kapcsolatban úgy rendelkezett, hogy ezek közlekedését szűkebb körre kell korlátozni, a legnagyobb forgalmu utakról pedig ki kell tiltani./mti/

..

bb 47. bővül a kishatármenti áruforgalom az ország nyugati részén - termékbemutató szombathelyen

vid ká bh -cz

1972. szeptember 21.

vas megye iparának termékeiből kiállítás nyílt csütörtökön szombathelyen a savaria szálló télikertjében. tizennégy vállalat és szövetkezet mutatja be legszebb termékeit, azzal a céllal, hogy ily módon is szélesítsék a kishatármenti áruforgalmat a megye és a szomszédos szlovénia között. élelmiszeripari és mezőgazdasági termékeket, népművészeti szötteket, kerámiákat, mezőgazdasági szerszámokat és gépeket, ruházati termékeket, korrózióvédő anyagokat, különböző lemez- és vasárúkat, butorokat kínálnak eladásra a vasiak. a kétnapos, börzén, a magyar külkereskedelmi vállalatok képviselőin kívül nyolc szlovén kül- és belkereskedelmi, valamint ipari vállalat vezetője is részt vesz.

a kiállítást dr. gonda györgy, a vas megyei tanács elnöke nyitotta meg./mti/

..

- 31 -

15.00 bh

NA 1555

16 15 Hné

bb 43. a szövetségi butoripar sajtótájékoztatója

t ol pá ie bh -cz

1972. szeptember 21.

a 35 hazai butorgyártó szervezet közül 22 mutatja be termékeit az otthon-73 kiállításon. az idén nemzetközivé szélesedett bemutatón a 8-as pavilont töltötték meg szövetségi butorokkal, 32 fülkében rendezve el a komplett étkező konyhákat, lakószobákat és az egyedi butorokat. a csütörtöki sajtótájékoztatón elmondották, hogy nemcsak a kisszériás termelés újdonságairól, a zömében exportra készülő stilbutorokról kívántak képet adni, hanem azokkal a termékekkel is jelentkeztek, amelyek a szervezeteknek a szálloda-berendezési programban való részvételét érzékeltetik.

a negyedszázados jubileumát ünneplő szövetségi fa- és papíriparhoz egyébként 46 tagszervezet tartozik. az évi több mint egymilliárd forintos termelés csaknem háromnegyede a feldolgozóiparból, 24 százaléka pedig a papíriparból származik. a butorok 200 millió forintos exportjának kétharmad része szocialista, egyharmada pedig tőkés országokba irányul. a szövetségi butoripar adta a múlt esztendőben az ország butortermelésének egyharmadát, butor-exportjának pedig csaknem a felét./mti/

-. -

bb 44. ukrán mezőgazdasági küldöttség érkezett hazánkba

k jf mm ie bh -cz

1972. szeptember 21.

p.v.volosinnak, az ukrán szszk szovhozügyi miniszterhelyettesnek vezetésével ukrán mezőgazdasági küldöttség érkezett hazánkba. a küldöttséget csütörtökön fogadta dr. madas andrás mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes./mti/

-. -

bb 45. dr. szalai béla

gk ie bh -cz

1972. szeptember 21.

külkereskedelmi miniszterhelyettes csütörtökön hivatalában fogadta m. j. moriarty, új-zélandi ipari és kereskedelmi miniszterhelyettest és megbeszélést folytattak a két ország közötti kereskedelmi kapcsolatok helyzetéről és fejlesztésének lehetőségeiről. a megbeszélésen részt vett w.e.b. tucker, új-zéland londoni miniszteri kereskedelmi tanácsosa./mti/

-. -

NA 1600

16 40 fluc

- 32 -

bb 46. országos konferencia a vállalatok munkaügyi kérdéseiről pécsen

vid fm bh -cz

1972. szeptember 21.

a vállalatok munkaügyi kérdéseiről csütörtökön kétnapos országos konferencia kezdődött pécsen. a munkaügyi minisztérium, valamint a mtesz szervezési és vezetési tudományos társaság megyei csoportja közös rendezvényén a vállalatok, üzemek, intézmények kétszázötven - munkaüggyel foglalkozó - szakembere vesz részt.

dr. rózsza józsef, a munkaügyi minisztérium főosztályvezetője megnyitó előadásában a munkaügyi tevékenység helyzetéről, további feladatairól, a vállalati tevékenység hatékonyabbá, korszerűbbé tételéről tartott megnyitó előadást. külön előadás foglalkozott a vállalati munkaügyi apparátus helyzetével, szerepével, anyagi és erkölcsi megbecsülésével. a pénzügyminisztérium képviselője a munkajog területén jelentkező vállalati problémákat ismertette.

a konferencia második napján a munkaügyi tevékenységgel összefüggő szakszervezeti feladatokról, a munkaügyi tevékenység és információ elektronikus gépiesítéséről hangzanak el előadások./mti/

-. -

bb 48. október : alkoholelleses hónap szabolcsban

vid fm bh -cz

1972. szeptember 21.

ez év októberében második alkalommal rendezik meg szabolcszatmár megyében az alkoholelleses hónapot, amelynek legfőbb feladata: a társadalom figyelmének felkeltése az alkoholizmus káros következményeire, s a betegség megelőzése érdekében végzendő összefogás szükségességére. különösen nagy jelentősége van ennek szabolcsban, ahol egy főre eső szeszital-fogyasztás meghaladja az országos átlagot.

az alkoholelleses hónap programját csütörtökön nyíregyházán az állami, társadalmi, kereskedelmi és egészségügyi szervek képviselői vitatták meg és hagyták jóvá. az elmúlt évihez hasonlóan az idén is különféle rendezvényeken: előadásokon, filmvetítéseken, bemutatókon, kiállításokon széleskörű felvilágosító munkát végeznek a helyes életmód és táplálkozás, a szabadidő kulturált felhasználása, az alkoholizmus megelőzése érdekében. nagyobb rendezvényekre kerül sor nyíregyházán, kisvárdán, mátészalkán, fehérgyarmaton, csengerben, nagykállóban./mti/

-. -

NA 1601

16 40 fluc

- 33 -

bb 49. torlódnak a mezei munkák - kettős műszak szervezé-
sével gyorsítják a szántást-vetést

ö vid/kz/tné szb -cz

1972. szeptember 21.

az aprólékosan gondos előkészítés után mezőgazdasági üze-
meink szerte az országban jó ütemben végzik az év legnagyobb ará-
nyu mezei munkájának számító őszi betakarítást.

Dunántul

állami és szövetkezeti gazdasági elismerést érdemlő erőfeszítése-
ket tesznek azért, hogy a csapadékos időjárás következtében elhu-
zódt gabona betakarítás időhátrányát kiküszöböljék az őszi mun-
kákból. ebben a vonatkozásban a legbiztosabb hír baranyából érke-
zett. ott szeptember első hetében csaknem teljes egészében sikerült
pótolni azt az idővesztést, amelyet a kései aratás okozott. a
tervezett vetésterület 40 százalékán készen van a magágy, ami azt
jelenti, hogy a vetőgépek most már akadálytalanul dolgozhatnak. a
szántások természetes „pihentetésére”, most nincs idő, ezért az
üzemek gépekkel segítik elő, illetve gyorsítják meg a talajok tö-
mörödését. egyébként is minden eszközt felhasználnak arra, hogy meg-
gyorsítsák a munkát. a kukorica sok csapadék miatt kitolódott éré-
sét egyes gazdaságokban azzal gyorsítják meg, hogy repülőgépről
vegyszert permeteznek a táblákra. a vegyszer leperzseli a levél-
zetet s így közvetve megszünteti a vegetációt, előbbre hozza az
érést.

veszprém megyében, ahol a gazdaságok zömében fejlett
állatállományt gondoznak, a takarmánynövények, elsősorban is a
silókukorica betakarítására összpontosítják ezekben a napokban
a kézi és a gépi munkaerő zömét. eddig a termésnek körülbelül a
35-36 százalékát szállították a silókba. ezen a tájon e munka külö-
nösen fontos, mert hiszen az esőzések miatt a nyáron a szűles tö-
megtakarmányok egy része megpenészedett s emiatt a termésnek tekin-
télyes részét nem tudták megfelelő minőségben betakarítani. a bakony-
vidéken - az ország egyik legfontosabb burgonyatermő területén - e
fontos élelmiszer növénynek körülbelül a kétharmadát takarították
be a hét közepéig. természetesen megtörténtek az előkészületek a ku-
koricára szedésének is. a kombájnokra felszerelték az adaptereket s
amint a kukorica érettségi foka megengedi, általánosan hozzálát-
nak a betakarításához.

somogyban különösen erősen érezteti hatását az aratás nagy-
arányu megkésése. a tervezett 86,435 hektárnyi vetőszántásnak eddig
alig a 28 százalékát végezték el s a mélyszántásra kijelölt terü-
letnek is csak körülbelül a 6 százalékát forgatták meg az ekefejek.

/folyt.köv./

NA 1700

17 35 flwe

-34-

bb 49. /torlódnak... 1. folyt./-szb

ezzel arányos elmaradás tapasztalható a vetéssel kapcsolatban is:
az őszi árpából mindössze 300, a rozsból pedig 100 hektáron került
földbe a mag. a mult évihez képest nagy elmaradás pótlására, a mun-
kák menetének további gyorsítására a gépek most már nyújtott műszak-
ban dolgoznak és különösen ügyelnek arra, hogy csökkentsék a műszaki
hibák számát és ezzel összefüggően az állásidőt. az agroker e célból
állandó ügyeletet tart: azonnal a helyszínre szállítja a hibák elhár-
ítására szükséges alkatrészeket.

tolnában a termelőszövetkezetek jó előre számoltak azzal,
hogy a rendelkezésükre álló gépekkel nem tudják a termékek őszi mun-
kát időben és jó minőségben elvégezni. a munkák megtervezésénél ép-
pen ezért mindenütt számításba vették a családtagokat, sőt a nyugdí-
jasokat is.

fejér megyében a hét közepén a szakemberek még mindig két
és fél - három hétre becsülték a vetés-betakarítás idővesztését.
a vidék legnagyobb arányu őszi munkájához, a kukorica töréshez is a
szokásosnál később, csak néhány napja tudtak hozzálátni a közös gaz-
daságok. a munkához csaknem 3 000 traktor, 3 500 pótkocsi és 335
kukoricakombajn áll rendelkezésükre, de még így is rendkívüli nehé-
ségre számítanak részben a késés miatt, részben pedig azért, mert
e hagyományos kukoricatermő vidéken még soha nem fizetett olyan ma-
gas hozamokkal a tengeri, mint az idén. a talajelőkészítés viszony-
lag jó ütemben halad: az őszi vetések alá eddig csaknem 40 000 hek-
táron forgatták meg az ekék a földet. a gazdaságok úgy számítják,
hogy október 25-ig, tehát még megfelelő időben az egész megyében
földbe kerül az őszi magja.

győr-sopron megyében a kései aratás miatt előállt időhát-
rányt több mint egy héttel sikerült csökkenteni eddig. a tervezett
68,000 hektárból 34 000 hektáron végezték el a vetőszántást, s vi-
szonylagosan előrehaladt az őszi mélyszántás is. a silókukorica
50 000 hektárról került eddig biztonságba, a burgonyának pedig 70
százalékát vermelték el. a megye gazdaságai a jó termést látva most
különösen örülnek annak, hogy jó előre jelentős mennyiségű betaka-
ritó gépet vásároltak. a mult évihez képest 40 százalékkal több ku-
koricakombajnt, illetve csőtörőt tudnak munkába állítani s 2 000 kuke-
rica-szállításra kijelölt erőgépük közül is mintegy 300 vadonat új.

a szomszédos komárom megyében baranyához hasonlóan, szá-
mottevően jobb a helyzet a dunántuli átlagnál. a megye gazdaságai a
vetőszántásnak több mint a felét elvégezték, s a buza vetését még
csak azért nem kezdték meg, mert a szakemberek szerint ehhez még
tul meleg a talaj. /folyt.köv./

-35-

NA 1705

17 35 flwe

bb 49. /torlódnak... 2. folyt./-szb

a cukorrépa betakarításához az előző évihez képest 50 százalékkal több géppel láttak hozzá s ezzel már a vetésterületnek több mint 80 százalékaról fel tudják szedni a termést. hasonlóképpen a kukoricabetakarítás zömét is gépekre bizzák az idén. nagy segítséget jelent, hogy a bábolnai állami gazdaság terven felül vásárolt nagy teljesítményű kukorica kombájnjából is jó néhány a megyében dolgozik majd.

vas megyében, ahol a késés még mindig körülbelül kéthetes, megfelelő anyagi ösztönzéssel két műszakban üzemeltetik a gépeket. ennek köszönhető, hogy a vetőszántás figyelemre méltóan előrehaladt: a hét közepéig több mint az 50 százalékat elvégezték s ugyanakkor a vetés is meggyorsult. az anyagi ösztönzés, a kettős műszak előnye az őszi mélyszántás vonatkozásában is tapasztalható: ennek mintegy 10 százalékat végezték el.

a duna-tisza közén

a munkák torlódását csak tetézi a gyakori csapadék, amelyek késleltetik a már beérett termések szedését és ugyanakkor megnyújtják a kapásnövények tenyészidejét. a helyzet nehézségére jellemző, hogy az idén „összeérett”, a cukorrépa, burgonya, napraforgó és a kukorica s ugyanakkor munkaerőt kérnek a kertészetek is. itt az ideje a téli alma szedésének, a szőlő szüretnek és a zöldségfélék betakarításának is. a nagyarányú munkatorlódásra vezethető vissza, hogy bács-kiskun megyében a 125 ezer hektárnyi őszi vetőszántásból eddig alig 50 000 hektárt végeztek el s ebből is csak körülbelül 7 000 hektárt vetettek be. más években ebben az időpontban már földben volt a rozs és az őszi árpa magja, az idén viszont még éppen csak megkezdték a munkát.

pest megyében a burgonyaszedők állnak a legjobban: a termés 65 százalékat betakarították. a megye szinte valamennyi gazdaságában szedik a cukorrépat és a napraforgót s mind több helyütt látnak hozzá a kukoricatöréséhez is. az őszi vetőszántásnak több mint az 50 százalékat elvégezték, ami az idén ebben az időpontban jó eredménynek számít, de ugyanakkor a múlt évihez képest jelentősen megkéstek az őszi árpa és a rozs vetésével. a kijelölt 11,654 hektárnak ez ideig csak a 15 százalékat vetették be.

/folyt.köv./

-36-

NA 1710

17 31 Húe

bb 49. /torlódnak ... 3. folyt./-ju

a tiszántul

egyik fontos gabonatermő vidékén - szolnok megyében - az esőzések ugyan kissé visszavetették a talajmunkákat, az őszi vetés rajtjára azonban aggasztások be akarják és be is tudják hozni a lemaradást. a múlt év hasonló időpontjához viszonyítva 10,000 hektárral nagyobb területen végeztek máris a talajelőkészítéssel s a gépsorok meggyorsítottan vetik az őszi árpát és rozst, a törökszentmiklósi járásban pedig a búzát is. a betakarítással egész géphadsereget - mintegy 10,000 erő- és munkagépet, továbbá szállító járművet - foglalkoztatnak. folyamatosan szedik és szállítják a cukorrépat. naponta 300-400 vagon répat szállítanak el a feldolgozó üzemekbe. a kukorica sajnos ezen a vidéken is az átlagnál később érkezik, lényegesen előrehaladtak viszont a fővetésű silókukorica betakarításával. máris a tárolóknak körülbelül a 70 százalékat töltötték meg ezzel a lédus takarmánnyal. a múlt év hasonló időszakában ez az arány csak 48 százalékos volt. a nagyunságban hozzáálltak a rizsotáblák lecsapolásához, mezőtur községében pedig már dolgoznak is az első rizsbetakarító kombájnok.

hajdu-bihar megyében az erőgépek többségét a talajelőkészítéssel foglalkoztatják. naponta mintegy 3 000 hold vető- és mélyszántást végeznek el. az őszi vetésre kijelölt terület kétharmadán előkészítették a talajt. a vetést még csak a nyírséggel határos homokors talajokon kezdték meg.

szabolcs-szatmár megyében a szakemberek jónak ítélik az őszi munkák ütemét. a megyének elsőrendű szerepe van az ország burgonya ellátásában: az idejű termések eddig mintegy 50 százalékat juttatták már biztos fedél alá. szedik a napraforgót, a kukoricát, ássák a cukorrépat. az őszi vetésre kijelölt talajoknak eddig a 45-47 százalékat készítették elő s ugyanakkor az ősziárpanak ötödét, a rozsnak pedig negyedét elvetették. országosan is kiemelkedő eredményt értek el a megyében az őszi mélyszántással: e munkának 20-21 százalékat fejezték be a hét közepéig.

csongrádban az ország más vidékeihez hasonlóan a gyakori csapadékok hátráltatják a vetést. az őszi kalászosok tervezett területének a felét készítették elő. legelőrehaladottabb a vetés a megye duna-tisza közre átnyúló homokvidékén, ahol az őszi árpanak már a 25 százalékat elvetették. a makói járásban viszont - a hagymaszedő elhuzódása miatt - még csak éppen, hogy megkezdték a kalászosok vetését.

/folyt. köv./

15.40/ju

NA 1720

- 37 -

bb 49. / torlódnak ... 4. folyt./-ju

észak-magyarország

három megyéjében - borsodban, hevesben és nógrádban - az átlagos évektől eltérően az idén nagyjából ugyanott tartanak az időszéri munkákkal, mint a déli fekvésű megyékben. nógrádban a vetőszántás ütemét kielégítőnek ítélik, a felszántandó területnek csaknem a felén elvégezték ezt a munkát, bár hozzá kell tenni, hogy a szóródás rendkívül nagy. a salgótarjáni és a szécsényi járásban például kifejezetten nagy az elmaradás. a legnagyobb feladatot jelentő kukoricaszedést a tavalyinál jobb termés mellett megnehezíti az is, hogy ezen a vidéken mindössze 2600-3 000 hektárról tudják majd géppel betakarítani a termést.

borsodban sok más megyéhez hasonlóan a gazdaságok nyújtott- és ketős műszak szervezésével igyekeznek meggyorsítani a munkát és ahol csak lehet, bevonják a családtagokat is. ezen a vidéken legjobb ütemben a napraforgó betakarítását végzik s ez nem is véletlen, mivel ezt a tannivalót teljesen gépesítették.

heves megyében a tervezett terület mintegy 60 százalékan végezték el a vetőszántást s jó ütemben dolgoznak a vetőgépek is. az őszi árpának és a rozsnak körülbelül a 15 százaléka földben van s mind több helyen látnak hozzá a buza vetéséhez. a megyében a kapások jó termése miatt az idén különösen érezhető, hogy a gazdaságok nem növelték kielégítő módon betakarító- és tároló kapacitásokat. a megye gazdasági ez idő szerint mindössze 25 kukorica kombájnnal és 45 gabonakombájnnal szerelhető kukorica adalékkal rendelkeznek, ami csak a termés 15-20 százalékanak betakarításához lesz elegendő hasonló gondokkal küzdenek a cukorrépa termelő gazdaságok is. a várható 5 000 vagon cukorrépának csak körülbelül a 35 százalékat szedik fel géppel. /mt1/

bb 50. újra termel a gyáróriás

vid/kz-ju -cz

1972. szeptember 21.

tizenkét napos szünet után csütörtökön újra megkezdték a termelést a komáromi kőolajipari vállalat legnagyobb gyárában. az évi egymillió tonna teljesítményű szőnyi kőolajfeldolgozóban, az elmúlt hetekben karbantartók szállták meg a gyáróriást.

/ folyt. köv./

16.00/ju

MF-1620

v

- 38 -

bb 50. / újra termel ... 1. folyt./-ju

több mint 300 szakmunkás dolgozott a hatalmas blokkon. szinte izekre szétszedték a berendezéseket, műszerekkel vizsgálták meg a kopások mértékét, kijavították, kicserélték a hibás alkatrészeket. a kőolajfeldolgozók életében mindig nagy eseménynek számít az ilyen munkák, mert ezzel a tél előtti alapos nagyjavítással teremtik meg a következő év zavartalan munkáját.

a vállalat szocialista brigádjai felajánlották, hogy a tervezettnél korábban végeznek a nagyszabású munkával. kezdeményező-sülkhöz csatlakozott a többi brigád is és becsülettel teljesítették ígéretüket: csütörtökön a tervezettnél három nappal korábban kezdték meg a nyersolaj feldolgozását. a háromnapos időnyereséggel lehetővé válik, hogy a tervezettnél lényegesen több nyersolajat dolgozzanak fel. /mt1/

..

bb 51. készül az ,, élő,, borlista - anket a fővárosi bor- és sörrelátásról

t kg/mm-ju ie -cz

1972. szeptember 21.

a főváros sör- és borellátásának helyzetéről és javításáról tanácsoztak a magyar élelmezésipari tudományos egyesület csütörtöki anketján. a kőbányai sörgyárban lezajlott megbeszélésen a vendéglátóipar, a sör- és boripar szakemberei egyeztették elképzeléseiket a vásárlók érdekeinek fokozott védelméről.

az anketon a borászat képviselői a kulturált ital fogyasztás elterjesztésének lehetőségeiről beszéltek. a táplálkozás korszerűsödésével változik a borok iránti igény is, a száraz fajták helyett kevésbé fűszeres ételeinkhez egyre inkább ,, csuszik,, egy pohár édeskés, könnyebb bor. a jelenleg forgalmazott 160 fajta bor dzsungeljében azonban nehezen tájékozódik a vásárló. a rizling és a szürkebarát változataiból példázl több mint fél tucatnyi ismert, de izükben, zamatukban alig van eltérés. ezért a közeljövőben ,, élő,, borlistát állít össze a pincegazdaság. ennek következtében várhatóan kevesebb fajta szerepel majd ugyan a vendéglők itallapján, de ezek mind jellegzetes és ténylegesen kapható borok lesznek.

/ folyt. köv./

16.05/ju

MF-1725

- 39 -

L

bb 51. / készülő az ... 1. folyt./-ju

a borellátás mellett a kisebb alkoholtartalmu sör forgalmát is megvitatták a tanácskoáson. a fővárosban az idei nyáron kánikulában is megfelelő volt az ellátás, a választék viszont szervezetlenség miatt még nem kielégítő. ezért az ankéton elhatározták: a jövőben szorosabbra fűzik a söripar. és vendéglátóipar kapcsolatát, összehangolt munkával megakadályozzák, hogy például egy kerületbe csak kinizsi, vagy csak világos sört szállítsanak a boltoknak - s ezzel bővül a választék. a szakemberek szerint a jövőben a minőség is javul, mert a hűtőpult-hálózat képzésével gyakrabban kapható majd hidegen tárolt firss sör. /mt1/

bb 52. ,, vendégül lát borsod ,,

vid/fm-ju -cz

1972. szeptember 21.

a hagyományos ,, vendégül lát borsod,, eseménysorozat megnyitására csütörtökön kerül sor miskolcon, a megyei tanács székházának dísztermében. a borsod megyei és a miskolci városi párt-, tanács- és szakszervezeti vezetőkön kívül jelen voltak a rendezvényeken szereplő borsod-, heves-, nógrád-, pest-, valamint szabolcs-szatmár és hajdu-bihar megyei vendéglátóipari vállalatok képviselői a borsodi vendéglátást a miskolci, valamint a borsod megyei vendéglátóipari vállalat, valamint tizenöt általános fogyasztási szövetkezet képviseli. az idén első alkalommal kapcsolódott be a rendezvényekbe - kiállításokkal és bemutatókkal több borsod megyei kiskereskedelmi vállalat is.

Lerich jános, a borsod megyei tanács kereskedelmi osztályának vezetője megnyitójában elmondotta, hogy immár hatodik alkalommal

megrendezendő sorozat gazdag választékot kínál a résztvevőknek. a hat megye fiatal cukrászainak és szakácsainak részvételével hidegkonyhai és cukrászati bemutatókat, tálalási és terítési versenyeket rendeznek. a szakma jeleseinek részvételével tizenöt tanácskozássra kerül sor, többek között a vendéglátóiparban dolgozó fiatal szakemberek helyzetéről, a marketing-szerű vendéglátásról.

/ folyt. köv./

16.15/ju

M-1725

- 40 -

bb 52. / ,, vendégül lát ... 1. folyt./-ju

sivó tibor, a belkereskedelmi minisztérium vendéglátó és idegenforgalmi főosztályának vezetője örömmel üdvözölte a borsodi vendéglátó napokat, amelyek - mint mondotta - évről-évre fejlődnek és most már nemzetközi érdeklődést keltenek.

erre utal, hogy a mostani rendezvényen is kelet-szlovákiából, valamint bulgáriából érkezett vendégszakácsok nemzetközi vacsoraesteken mutatják be tudásukat. a rendezvényben rejlő idegenforgalmi lehetőségekkel foglalkozva, elmondotta, hogy jövőre átadják rendeltetésének a miskolc-tapolcán. épülő junó szállót, s még a negyedik ötéves tervben újabb szálloda építését kezdik meg miskolcon. a további programban szerepel aggteleknek - elsősorban a hazai turizmust elősegítő üdülőkörzettel fejlesztése, valamint a fennállásának 900. évfordulójára készülő tokaj körzetében motelekkel felszerelt kiránduló - üdülő - szálláshelyek kialakítása. ez a világhírű toljaj-hegyaljai borvidék idegenforgalmát lesz hivatott fejleszteni.

a megnyitót követően a résztvevők megtekintették a hat megye szakemberei által hidegkonyhai, valamint cukrászati készítményekből a miskolci kossuth művelődési házban rendezett kiállítást. /mt1/

..

bb t 54. szíriai parasztküldöttség érkezett hazánkba

k jf/mm-ju ie -cz

1972. szeptember 21.

a termelészövetkezetek országos tanácsának meghívására mahmoud abdel kader elnök vezetésével csütörtökön hazánkba érkezett a szíriai paraszt szövetség küldöttsége, a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren szabó istván, a tot elnöke fogadta. a vendégek megismerkednek a magyar mezőgazdasági szövetkezeti mozgalmal és felvesszük a kapcsolatot a termelészövetkezetek országos tanácsával. /mt1/

..

16.25/ju

- 41 -

M-1725

bb 53. készülődés a petőfi évfordulóra

t tf/tr-ju -cz

1972. szeptember 21.

az v. kerületi hazafias népfrent-bizottságnál működő belvárosi petőfi emlékbizottság titkára dr. gyenes józsef csütörtökön ismertette az újságírókkal a költő születésének 150. évfordulójához kapcsolódó programot.

szeptember 29-én, a fegyveres erők napján kezdődik az évfordulóról való megemlékezés eseménysorozata: a magyar néphadsereg központi klubjában rendezendő ünnepséggel, a belvárosi népművelési fórum keretében ezután ismeretterjesztő előadások egész sorát tartják, például olyan témákban, mint petőfi a mai ifjúsági szemével, a költő küzdelme a társadalmi forradalomért, részvétele a szabadságharcban, petőfi világirodalmi jelentősége, élete, amely példaképpül szolgál. különféle vetélkedők is hozzájárulnak ahhoz, hogy a fiatalok minél alaposabban megismerjék petőfit és életművét. általános iskolásoknak, dolgozó fiataloknak a részvételével szavalóversenyeket rendeznek az iskolákban. január 1-én, a költő születésnapja alkalmából megkoszorúzzák a belvárosban szép számmal levő petőfi-emléktáblákat, így például a pilvax kávéház emléktábláját is. az elte bölcsészettudományi karán nyilvános tudományos ülészekon emlékeznek meg a jubileumról. /mti/

bb 57. vietnami vezetők távirata

gg-ju -cz

1972. szeptember 21.

ton duc thang, a vdk elnöke, le duan, a vdp kb első titkára, truong chinh, a nemzetgyűlés állandó bizottságának elnöke és pham van dong, a kormány elnöke táviratban mondott köszönetet a magyar vezetőknek a vietnami demokratikus köztársaság megalakulásának 27. évfordulója alkalmából küldött jókívánásaikért. /mti/

16.35/ju

NA 1720

v

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti hivatalos közlemények

1972. szeptember 21.

bb. 55. Ülést tartott a minisztertanács

rj/-cz

1972. szeptember 21.

a kormány tájékoztatási hivatala közli: a minisztertanács csütörtökön ülést tartott.

vályi péter, a minisztertanács elnökhelyettese előterjesztése alapján a kormány egyetértőleg tudomásul vette a magyar-szovjet gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottság xii. ülésének előkészítéséről szóló jelentést, és megbizta a nemzetközi gazdasági kapcsolatok bizottságát, hogy az előterjesztésben foglaltaknak megfelelően hagyja jóvá a magyar delegáció részletes tárgyalási irányelveit.

a kormány jóváhagyólag tudomásul vette fehér lajosnak, a minisztertanács elnökhelyettesének jelentését a magyar-koreai gazdasági és tudományos-műszaki konzultatív kormányközi bizottság budapesti, szeptember 12-15. között megtartott i. üléséről. a tárgyalásokon megvizsgálták a két ország közötti szorosabb és hatékonyabb gazdasági együttműködési formák, elsősorban a termelési kooperációk kialakításának lehetőségeit. az ülés szakkal egyidőben megalakult a tudományos-műszaki együttműködési albizottság. a minisztertanács utasította a konzultatív kormányközi bizottságot, hogy részletesen foglalkozzék a tárgyalások során felmerült kérdések további vizsgálatával és megoldásával.

a minisztertanács megtárgyalta az országos tervhivatal elnökének az 1972. évi gazdasági fejlődésről és az 1973. évi népgazdasági terv irányelveiről szóló előterjesztését. a kormány megállapította, hogy a gazdaság 1972-ben a népgazdasági tervben kitűzött irányban fejlődik, a terv fő célkitűzései teljesülnek, megfelelő ütemben növekedett a társadalmi össztermék és az ágazatok zömének termelése.

/folyt.köv./

16.10 rj

- 1 -

NA 1605
16 40 flne

bb. 55. / ülést tartott... 1. folyt./rj

a beruházások növekedése mérséklődött, az ipari eredetű készletek csökkentek, a fogyasztás pedig a tervezett mértékben emelkedett. az export növekedése meggyorsult, míg az import az előző évi alatt maradt.

1972. első nyolc hónapjában az ipari termelés 6-6.5 százalékkal haladta meg az előző évit. ezt teljes egészében a termelékenység számítottnál gyorsabb növekedése biztosította. a munka- és üzemszervezésben azonban számos hiányosság tapasztalható, ami egyes területeken akadályozta a kapacitások jobb kihasználását, a hatékonyabb termelést.

a mezőgazdaság termelési eredményei a tervben számítottnál kedvezőbbnek mutatkoznak. különösen a sertéstenyésztés és értékesítés fejlődött gyors ütemben, ami biztosította a lakosság husellátásának javítását és jelentős többletexportot tett lehetővé. a közlekedés áru- és személyszállítási feladatát különösebb fennakadás nélkül ellátta. a városi közlekedésben azonban nem csökkent lényegesen a zsúfoltság.

a lakosság pénzbevételei mintegy 9 százalékkal, ezen belül a bérék és bérjellegű bevételek 7 százalékkal, a mezőgazdaságból származó bevételek 8 százalékkal emelkedtek. tehát az előző évekhez képest a két fő jövedelmi forrás növekedési üteme közeledett egymáshoz. a pénzbeli társadalmi juttatások összege főleg a családi pótléknek 1971-ben történt emelése révén 15 százalékkal volt nagyobb, mint a múlt év hasonló időszakában.

a felhalmozás mérséklésére tett intézkedések fokozatosan éreztették hatásukat. az előző évekkel ellentétben az idén az állami beruházások növekedése volt gyorsabb, míg a vállalati beruházásoké a tervezettnél megfelelően lassabb. bár enyhültek az e téren tapasztalható feszültségek, még mindig jelentős az erőforrásokkal összhangban nem lévő és anyagilag-műszakilag nem megalapozott fejlesztésekre irányuló törekvés.

/folyt.köv./

16.10 rj

NA 16²⁵

16.11.78

- 2 -

bb. 55. / ülést tartott... 2. folyt./rj

a külkereskedelemben az év első hét hónapjában az export közel 25 százalékkal haladta meg a múlt év hasonló időszakának színvonalát, ugyanakkor kevesebbet importáltunk, mint tavaly. ennek következtében az áruforgalmi egyenleg rubel és dollár viszonylatban egyaránt jobb a tavalyinál és kedvezőbb a tervezettnél is.

az 1972. évi gazdasági munka eddigi és várható eredményei jó feltételeket biztosítanak a iv. ötéves terv gazdaságpolitikai céljainak teljesítéséhez. az 1973. évi népgazdasági terv irányelveit a minisztertanács elfogadta és utasította a tervező szerveket, hogy a terv részletes kidolgozását ennek megfelelően végezzék.

a kormány megvitatta és tudomásul vette a pénzügyminiszter előterjesztését az 1973. évi költségvetés összeállításának irányelveiről felhívta a minisztereket, az országos hatáskörű szervek vezetőit és a megyei tanácsokat, hogy a költségvetés helyzetének javítását és szívesen takarékos előirányzatok kialakításával segítsék elő. a kormány úgy határozott, hogy a jövő évi költségvetésre vonatkozó javaslatokat az illetékes szervek az előterjesztésben foglaltaknak megfelelően készítsék el.

a belügyminiszter, a közlekedés- és postaügyi miniszter, valamint a szakszervezetek országos tanácsa közös jelentést terjesztett a minisztertanács elé a közúti közlekedés biztonságának helyzetéről és a balesetek csökkentése érdekében szükséges tennivalókról.

a közúti forgalom biztonságosabbá tételére már eddig is számos intézkedés történt. javult a szabályos közlekedést szolgáló nevelés és tájékoztatás, emelkedett a gépjárművezetés színvonala, szigorubbak a vizsgák. a bíróságok következetesebben alkalmazzák a gépjárművezetéstől való eltiltást, mint mellékbüntetést, szigorubbak az ellenőrzések, a rendőrhatóságok indokolt esetben visszavonják a gépjárművezetői engedélyt. bevezették a gépjárművek kötelező hatósági műszaki vizsgálatát. a szakszervezetek és a társadalmi szervek is nagyobb figyelmet fordítanak a biztonságos közlekedés segítésére. mindezek ellenére a forgalom biztonsága a követelményektől elmaradt.

/folyt.köv./

16.10 rj

NA 16²⁵
16.11.78

- 3 -

bb. 55. / Ülést tartott... 3. folyt./rj

a minisztertanács a közúti közlekedés biztonságát fontos társadalmi és politikai érdekeknek tekinti. ezért úgy határozott, hogy a szabályos közlekedést szolgáló nevelést és a megfelelő magatartási normák kialakítását az iskolai oktatás, valamint a tömegtájékoztatás fokozottan tekintse feladatának. a közlekedési fegyelem megszilárdítása érdekében rendszeres és széles körű ellenőrzés szükséges. a központi és a helyi állami szerveknek javítaniuk kell a közúti közlekedéssel kapcsolatos tevékenységüket.

a kormány felhívta a minisztereket, az országos hatáskörű szervek vezetőit, hogy a közúti közlekedéssel kapcsolatos jogszabályok kidolgozása, a közúti forgalom szabályozása, a közúti üzemeltetés és a közlekedés ellenőrzése során a baleset-megelőzés és a biztonság követelményeit a legmesszebbmenően érvényesítsék. felkérte a szakszervezetek országos tanácsát, az érdekelt társadalmi szerveket és egyesületeket, hogy fokozott figyelemmel foglalkozzanak a közúti közlekedés biztonságának kérdéseivel.

a kormány megtárgyalta és jóváhagyta a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter előterjesztését a mezőgazdasági szakcsoportokról, és ennek alapján rendeletben szabályozta a mezőgazdasági szakcsoportok működését.

a fogyasztási szövetkezetek keretében működő mezőgazdasági szakcsoportok a szövetkezés legegyszerűbb formái. jelenleg 1884 mezőgazdasági szakcsoport működik, tagjaik száma 91,990 fő. az 1971. évi árutermelésük elérte a 700 millió forintot. az új szabályozás szerint a szakcsoportok tevékenységüket továbbra is mint a szövetkezet önálló egységei folytatják. a szakcsoportok a jövőben is elsősorban a fogyasztási szövetkezetek keretében működnek, az új szabályozás azonban lehetővé teszi, hogy a szövetkezet közgyűlésének hozzájárulásával mezőgazdasági termelőszövetkezet, illetve szakszövetkezet keretében is működhessenek. a szakcsoportok kizárólag az élelmiszergazdaság körében végezhetnek termelő, beszerző és értékesítő tevékenységet, különféle szolgáltatásokkal segíthetik tagjaik tevékenységét.

/folyt.köv./

16.15 rj

- 4

NA 16²⁷
16 IT 76

bb. 55. / Ülést tartott... 4. folyt./rj

a kohó - és gépipari miniszter előterjesztése alapján a kormány megvitatta a gépipari ágazatokban készült termékekből történő lakossági áruellátás helyzetét. egyes termékekből az ipar kínálata meghaladja a belkereskedelem igényeit, más termékekből viszont nem képes azokat kielégíteni, ami részben kereskedelmi, részben termelési okokra vezethető vissza. a kiegyensúlyozott áruellátás érdekében mindkét tárca területén további intézkedések szükségesek.

az országos anyag- és árhivatal elnöke tájékoztatta a kormányt az árhatóságok 1972. első félévi árelőellenőrzésének tapasztalatairól. a széles körben folytatott ellenőrzések mintegy kétharmada a fogyasztási árakra terjedt ki. a feltárt szabálytalanságok megszüntetésére az árhatóságok intézkedéseket tettek. a tájékoztató jelentést a kormány tudomásul vette, s felhívta az árhatóságokat az ellenőrző munkájuk javítására.

a lakosság butorellátásának helyzetére vonatkozó vizsgálatról a központi népi ellenőrzési bizottság elnöke tett jelentést. a butoripari rekonstrukció a tervezett ütemben halad, az új kapacitások korszerűsége megfelel az európai országok technikai színvonalának. a termelés várható növekedésével azonban nem tart lépést a raktár- és üzlethálózat fejlesztése, a garanciális javítóhálózat megszervezése, a szállítás korszerűsítése. a kormány a jelentést tudomásul vette és utasította az illetékes minisztereket, hogy tegyék meg a szükséges intézkedéseket a butorellátás további javítására.

a minisztertanács jóváhagyólag tudomásul vette a kormány tudománypolitikai bizottsága elvi állásfoglalását az egyetemi tanácsok kutatásainak legfontosabb elvi kérdéseiről. felhívta a kutatókat irányító illetékes szerveket, hogy a feladattervben szereplő elveket szakterületük sajátosságainak megfelelően egészítsék ki és gondoskodjanak azok megvalósításáról.

a kormány ezután egyéb ügyeket tárgyalta.

/mt1/

--

16.20 rj

- 5 -

NA 16²⁰
16 IT 76

bb 56. aláírták a magyar-román vegyes kormánybizottság ülészakának jegyzőkönyvét

t sl/gg-ju -cz

1972. szeptember 21.

vályi péter, a minisztertanács elnökhelyettese és iosif banc, a román kommunista párt központi bizottságának titkára, a végrehajtó bizottság póttagja, a bizottság magyar, illetve román tagozatának elnöke csütörtök délután a parlament delegációs termében aláírta a magyar-román gazdasági együttműködési vegyes kormánybizottság 10. ülészakának jegyzőkönyvét.

a jubiláris ülészakot szeptember 18-án és 21 között tartották budapesten. a bizottság tagjai megemlékeztek az első ülészak óta végzett munkáról, nagyra értékelve a két ország együttműködésében elért eredményeket. mindkét fél hangsúlyozta, hogy a két szomszédos baráti ország együttműködésének elmélyítésében igen nagy volt a jelentősége a magyar, illetve román párt- és állami vezetők 1967 májusi budapesti és 1972 februári bukaresti találkozásának. a bizottság megállapította, hogy a legutóbbi ülészak óta különösen a kooperációban és a szakosításban értek el számottevő sikereket, a többi között a tehergépkocsik, és autóbusz-részek és alkatrészek, turbina-alkatrészek, törpe hőerőművi kazánok és más cikkek gyártásában alakult ki szoros együttműködés. értékes termelési kapcsolatok jöttek létre a gépgyártó iparban, az elektrotechnikai és az elektronikai iparban, a vegyiparban, a villamosenergiaiparban, a könnyűiparban, a mezőgazdaságban, a szabványosításban és egyéb területeken is.

az ülészakon a komplex integrációs program jegyében egész sor további együttműködési lehetőséget is feltártak, ezek többek között a szerszámgépgyártás, az energetikai berendezések, kukorica-kombájnok, elektrotechnikai és elektronikai termékek gyártásának kooperációját és szakosítását segítik elő. hosszulejáratu együttműködési és szakosodási megállapodás jött létre vegyszerek, műanyagok, gyógyszerek, növényvédők szerek és egyéb termékek kölcsönös szállítására. bővül az együttműködés a két ország kohászata, bányász- és kőolajipara, élelmiszeripara között tovább mélyülnek a vízügyi szervek kapcsolatai, fokozódik az együttműködés a távközlésben.

elemezték az árucsereforgalom alakulását is, és különféle határozatokat hoztak a további fejlesztésére.

a jegyzőkönyv aláírása után vályi péter rámutatott, hogy a mostani ülészak nagy előrelépést jelent a két ország gazdasági együttműködésének több fontos területén. azon kívül, hogy erőteljesebben kívánjuk növelni árucsereforgalmunkat, nagymértékben fokozzuk az ipari kooperációt, jobban igyekszünk kielégíteni egymás igényeit. a gazdasági kapcsolatok erősödése egyben a két ország politikai, kulturális, testvéri, elvtársi együttműködését is tovább szilárdítja. a magyar kormány csütörtöki ülésén tudomásul vette az ülészakon elért eredményeket, a legközelebbi minisztertanácsi ülésen pedig az ülészakon hozott határozatok végrehajtásáról is intézkedik.

/ folyt. köv. /

16.50/ju

- 43 -

bb 56. / aláírták a ... 1. folyt./-ju

iosif banc ugyancsak igen sikeresnek tartja a most zárult ülészakot, szintén hangsúlyozva, hogy további lehetőség nyílt a kooperáció, az árucserreforgalom fokozására. külön kiemelte a tanácskozásiok igen kedvező légkörét, s köszönetet mondott a jubiláris ülészak gondos megrendezéséért. /mti/

bb 58. óvári miklós látogatása heves megyében

vdiid/fm-ju la

1972. szeptember 21.

óvári miklós, az mszmp központi bizottságának titkára csütörtökön heves megyébe látogatott. egerben, a pártszékházban oláh györgy, az mszmp heves megyei bizottságának első titkára tájékoztatta a vendéget a megye politikai, gazdasági helyzetéről, fejlődéséről. jelen volt fekete győr endre, a megyei tanács elnöke, továbbá barta alajos, dr. sipos istván és virág károly, a megyei pártbizottság titkárai.

óvári miklós délelőtt az agitációs és propagandamunka időszeri kérdéseiről tartott előadást egerben, a megye politikai, gazdasági vezetőinek aktivaértekezletén.

a központi bizottság titkára ezután - a megye vezetőinek társaságában - eger város nevezetességeivel, fejlődésének eredményeivel ismerkedett. megtekintette a megyeszékhely épülő városnegyedét és a középkori várat.

óvári miklós délután gyöngyösön felkereste az egyesült izzó félvezető és gépgyárát. útjára elkísérte oláh györgy és a megye több más vezetője. a vendégeket a gyár tanácstermében kádár béla, a városi pártbizottság titkára köszöntötte, majd skultéti jános igazgató az üzem politikai, gazdasági életéről adott tájékoztatást. a vendégek és a házigazdák ezután megtekintették a gépüzemet és a félvezető gyártás folyamatait. /mti/

17.05/ju

- 44 -

NA 17⁰⁵

17 55 flme

bb. 60. kállai gyula látogatása békés megyében

vid/rj fm la

1972. szeptember 21.

kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke kétnapos látogatást tett békés megyében.

szerdán délelőtt a megyei pártbizottságon frank ferenc, az mszmp békés megyei bizottságának első titkára tájékoztatta a x. pártkongresszus határozatai végrehajtásának eddigi tapasztalatairól, a megye politikai, gazdasági és kulturális helyzetéről. a megbeszélésen részt vett klaukó mátyás, a megyei tanács elnöke és dr. szabó sándor, a megyei pártbizottság titkára.

a hazafias népfront országos tanácsának elnöke - frank ferenc első titkár és klaukó mátyás megyei tanácselnök társaságában. délután ellátogatott a kner nyomdába, ahol az üzem termelési eredményeivel, műszaki fejlesztésével ismerkedett, megtekintette a vállalat részlegeit és termékeit, majd felkereste a szlovák tájházat. ezt követően orosházára utazott, ahol a megye egyik legnagyobb üzemébe, az üveggyárba látogatott el, s tájékozódott a dolgozók élet- és munkakörülményeiről, a gyár termelési eredményeiről és további fejlődéséről. útja során megnézte az öblösüveggyárat és az egy milliárd 350 millió forintos beruházással épülő huzott-siküveggyár munkálatait, amely felépülte után 800 dolgozót foglalkoztat majd és évente mintegy tíz millió négyzetméter siküveget gyárt. az üveggyári látogatás után megtekintette az ifjúsági és művelődési házat.

kállai gyula csütörtökön délelőtt - enyedi g. sándorral a megyei pártbizottság titkárának társaságában - békés megye legfiatalabb városába szarvasra utazott, felkereste az öntözés-meliorációs főiskolát, ahol az intézmény oktató-nevelő munkájával ismerkedett, ezután az öntözési kutató intézetbe látogatott, s tájékozódott az intézet tevékenységéről, eredményeiről és kutatási céljairól. végezetül ruzicskay györgy festőművésznél tett látogatást, majd visszautazott budapestre. /mti/

p.-.

17.00 rj

- 45 -

NA 17⁰⁵

bb. 59. magyar-bolgár barátsági gyűlés dunaujvárosban

vid/rj fm la

1972. szeptember 21.

csütörtökön a dunaujvárosi papírgyárban magyar-bolgár barátsági gyűlést tartottak, amelyen résztvett a bulgáriai blagoevgradi területi pártvezetőkől álló öttagú küldöttség is. ott volt herczeg károly, a fejérmegyei pártbizottság első titkára, továbbá sudár iván, a dunaujvárosi pártbizottság titkára és sófalvi istván, dunaujvárosi tanácselnök is.

Lakner kálmán igazgató ünnepi beszédben méltatta a két napos baráti kapcsolatát - majd felszólalt pjoتر gyulgyerov, a bolgár delegáció vezetője, a blagoevgradi területi pártbizottság első titkára is. /mt1/

--

bb. 61. a „barkács 72”, kiállítás sajtótájékoztatója

t/kf/rj la

1972. szeptember 21.

az emberek többsége háztartásonként megközelítően 30-35 órát - országosan mintegy 120-180 millió munkaórát - fordít barkácsolás jellegű munkára; nem közömbös tehát, hogy igényeiket mennyire tudja kielégíteni a kereskedelem, - mondotta bevezetőjében csütörtök délután a „barkács 72”, elnevezésű kiállítás sajtótájékoztatóján dr. gazda tamás, a belkereskedelmi minisztérium főosztályvezetője.

a barkács 72 kiállítást az ezermesterek, a házi javítómunkások öröme az idén első ízben külföldi, holland és osztrák cégek, részvételével rendezik meg a bnv 32-es számú pavilonjában. a csaknem 2500 négyzetméternyi területen 25 hazai és külföldi cég mutatja be a barkácsolás új, korszerű eszközeit, a házi javítás-szerelés elengedhetetlen szerszámain. a kiállítás számot ad arról, hogy a kereskedelem milyen cikkeket, lehetőségeket kínál az egyre terebélyesedő barkácsmozgalom híveinek. gyakorlati anyag-, szerszám- és műhelybemutatókat tartanak, minta-barkácsműhelyt is üzemeltetnek a kiállításon, ahol több kereskedelmi vállalat árusítja is a bemutatott cikkeket.

a pénteken nyitló barkács 72 kiállítás október 2-ig naponta 10 és 19 óra között tekinthető meg a bnv területén. /mt1/

--

17.20 rj

NA 18

- 46 -

bb. 62. kereskedelmi szakszervezeti küldöttség utazott kairóba

kf/rj la

1972. szeptember 21.

a kereskedelmi dolgozók nemzetközi szövetségének iv. világkonferenciáját 1972. szeptember 27. és 30. között rendezik az egyesült arab köztársaság fővárosában, kairóban, ahol magyar kereskedelmi dolgozókat tíz tagú delegáció képviseli. a delegáció ligeti lászlónak, a kpvd sz főtitkárának vezetésével csütörtökön elutazott a találkozóra. /mt1/

--

bb. 63. csendes őszi hétvége

1/hz/pá/rj sb la

1972. szeptember 21.

az elkövetkező napok időjárása - amint a meteorológusok jelzik - végre kedvez majd mind a mezőgazdaságnak, mind az őszi természeti szépségei kedvelőinek. az utóbbi napok hűvös időjárását szerdán és csütörtökön heves záporok, zivatarok, néhol jégeső tette még barátságtalanabbá. az őszi hűvösség erejéből azonban nem tellett ennél többre. már csütörtök délután megszűntek a záporok, budapesten derült, kellemes időnek örülhettek a munkából hazatérők, szegeden pedig őszi „csucsmeleget”, mértek, 21 fokra emelkedett a hőmérséklet higanyszála.

v a meteorológiai intézetnek keddig érvényes előrejelzése szerint a kárpát-medence felett nyugalomba kerülő légtömegek állandósíthatják a csendes, napsütéses időt. a következő napokban végre az évszaknak megfelelő hőmérsékleti értékekre szép csendes, őszi időjárásra számíthatunk.

a jó idő remélhetőleg meggyorsítja a korábbi kedvezőtlen időjárással késleltetett betakarítási és talajelőkészítő munkákat. örülhetnek a „csendes, hétvégének az időjárási változásokra érzékeny degzetűk” - az időjárási frontok határai előreláthatóan elkerülnek hazánkat.

jó hír azoknak, akik a szombat, vasárnapot a szabadban töltik, hogy napközben 18-23 fokos felmelegedésre számíthatnak, de feltétlenül készüljenek fel a gyors alkonyati lehülésre és a párásságra. ajánlatos az esernyőket is készenlétben tartani, mert a napsütést még megszakíthatja futó zápor, zivatar. /mt1/

--

17.25 rj

NA 18

- 47 -

bb. 64. bolgár népi iparművészet

t/nn/pá/rj la

1972. szeptember 21.

csütörtökön a műcsarnokban megnyílt a „bolgár népi iparművészet”, című kiállítás. a bemutatót, amely október 15-ig fogadja az érdeklődőket, dr. kodolányi jános, a néprajztudományi múzeum főigazgató-helyettese és kiril boriszov vodenicsarov festőművész, a bolgár kulturális kapcsolatok bizottságának munkatársa nyitotta meg. jelen volt társadalmi, művészeti életünk számos kiválósága, a megjelent sztoio sztanoev, a bolgár népköztársaság rendkívüli és meghatalmazott budapesti nagykövete is.

a kiállítás több mint 300 műtárgy segítségével idézi bulgária messze földön híres népművészeti alkotó tevékenységét. hatvanöt bolgár iparművész alkotása: kerámia-edények, szőttesek, himzések, takarók, stb. szemléltetik a népi ihletettségű iparművészeti munkákat. /mti/

--

bb 65. ünnepi megemlékezés a bolgár néphadsereg napjáról

tm-ju zs la

1972. szeptember 21.

a magyar honvédelmi szövetség budapesti vezetősége, a magyar néphadsereg központi klubjának parancsnoksága és az alumínium-árugyár párt- és gazdasági vezetése a bolgár néphadsereg napja tiszteletére csütörtökön ünnepi megemlékezést rendezett. az ünnepségen megjelent és felszólalt todor dacsev vezérőrnagy, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövetségének katonai és légügyi attaséja. /mti/

--

17.55/ju

- 48 -

NA 1820

bb 66. pénteken mutatkozik be a kubai nemzeti balett

i ro/tr-ju zs la

1972. szeptember 21.

a kubai nemzeti balett szeptember 22-én, 23-án, 24-én és 26-án lép fel az erkel színházban. programjukban többek között bizet-scesdrin: carmen; sauguet: ma este találkozunk és margarita; prokofjev: 1. concerto, conjugacion, plasmasis és oidipus rex című műveit táncolják. /mti/

--

bb 67. tenger a képzőművészetben

t nn/tm-ju zs la

1972. szeptember 21.

csütörtökön a budapesti lengyel kulturában a gdyniai ki-kötő fenállásának 50. évfordulója alkalmából „tenger a képzőművészetben”, címmel képzőművészeti kiállítás nyílt. a tárlatot, amelyen öt m:vész munkái sorakoznak, szeptember 30-ig kereshetik fel az érdeklődők, naponta 11-19 óra, szombaton pedig 10-14 óra között. /mti/

--

va szerkesztőségek figyelmébe!

-ju la

1972. szeptember 21.

a mai bb 65. számú hír / ünnepi megemlékezés a bolgár néphadsereg napjáról / negyedik sorában a szöveg helyesen:

.. ünnepi megemlékezést rendezett az alumíniumárugyár kulturtermében. az ünnepségen megjelent...

/mti/

--

18.55/ju

- 49 -

NA 1950
m

bb 68. halálra gázolta a személyvonat

1 ms/gg-ju la

1972. szeptember 21.

tilos helyen, figyelmetlenül járt babicska andrás 41 éves nőgrádi ács a helybéli vasútállomás közelében. egy személyvonat halálra gázolta. /mti/

--

bb 69. időjárásjelentés

tr-ju la

1972. szeptember 21.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 21-én, csütörtökön este:

tr-ju la

helyi záporok, zivatarok

várható időjárás péntek estig: változóan felhős idő, szórós záporokkal, zivatarokkal. erős hajnali és reggeli párásság, többfelé köd. gyenge, a nappali órákban kissé megélénkülő változó irányú szél. az évszaknak megfelelő hőmérséklet. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: 17-22 fok között. /mti/

--

zzztb. 70. vágánytörés budán

1/ms/rj la

1972. szeptember 21.

csütörtökön délután háromnegyed ötkor eltört egy villamosvágány budán a csörsz utca és a lékai jános tér kereszteződésében. ez 45 perces akadályt okozott a moszkva tér irányába haladó 59-es villamos járatokban. ez alatt az idő alatt a moszkva tér és a csörsz utca között 9, a csörsz utca és a farkasréti végállomás között négy kocsi bonyolította le a forgalmat úgy, hogy a csörsz utcai 57-es végállomásnál az utasoknak át kellett szállniuk. /mti/

--

NF 19. II

-50-

bb. 71. aláírták a magyar-mongol együttműködési kormányközi bizottság ülészakának jegyzőkönyvét

t/sl/rj la

1972. szeptember 21.

fehér lajos, a minisztertanács elnökhelyettese és szonomin luvszan, a mongol népköztársaság nagy népi huráljának első elnökhelyettese csütörtök este a parlament gobelin termében aláírta a magyar-mongol gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottság hatodik ülészakának jegyzőkönyvét.

a jegyzőkönyvbe foglalt megállapodás szerint magyarország továbbra is sokoldalú műszaki és gazdasági segítséget nyújt mongóliának. a szonoginói biokombinát építését 1973. közepén közös erővel befejezik, s az üzem fontos állategészségügyi termékeket állít majd elő a mongol állattenyésztés fejlesztéséhez. a bizottság felmérte, hogy milyen intézkedések szükségesek a darháni huskombinát építkezésének meggyorsítására. megállapodtak abban is, hogy magyarország műszaki-gazdasági segítséget nyújt a néhány évvel ezelőtt magyar közreműködéssel felépített ulan-bator-i ruhagyár rekonstrukciójához. ezenkívül megegyeztek abban, hogy magyarország továbbra is hatékonyan közreműködik a mongol vízgazdálkodásfejlesztésében.

elhatározták, hogy a két ország tervező szervei a közeljövőben megkezdik a távlati együttműködés lehetőségeinek részletesebb feltárását, s közös feladatok kidolgozását, szoros összhangban a kgst országok komplex integrációs programjával.

a jegyzőkönyv aláírása után fehér lajos a parlament vadásztermében diszvacsorát adott a mongol delegáció tiszteletére.

a mongol küldöttség az ülészak alkalmából felkereste a május 1. ruhagyárt, a pápai husüzemet, valamint a csepeli kerékpár- és varrógépgyárat. /mti/

--

20.12 rj

- 51 -

FA-2010

- vége -

MUNKASZÁM:

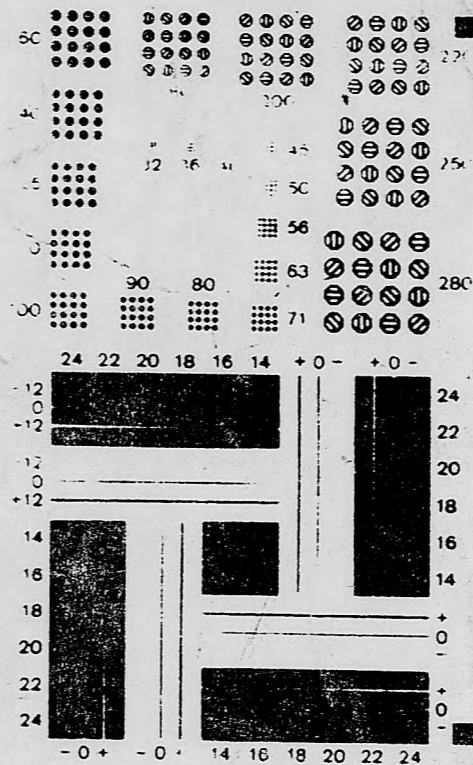
A 24

FELVÉTEL:

639

Készítette: NYÜLNÉ

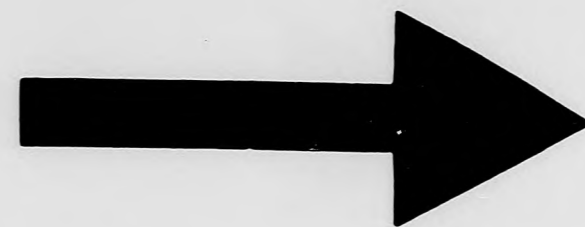
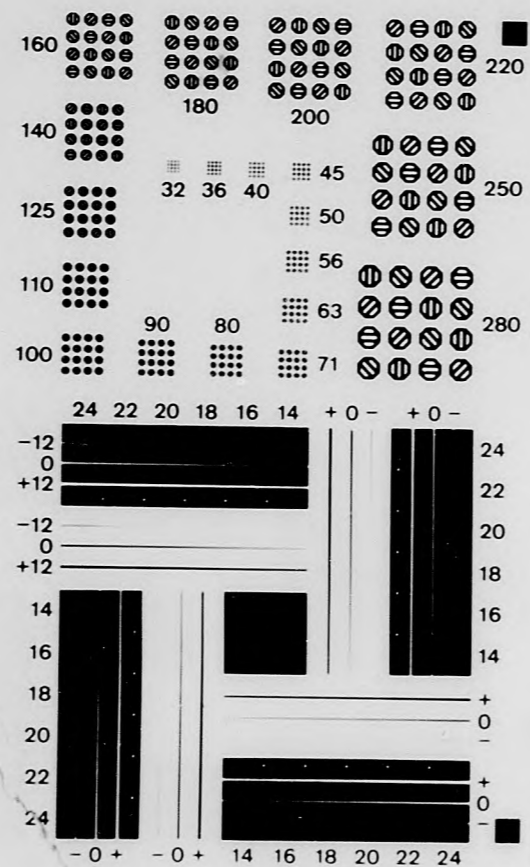
OSZK.

FOLYTATÁS

OSZK.

1992.

1:10

FOLYTATÁS